

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 523

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve 77
Milletvekilinin; Bazı Kanunlarda Değişiklik
Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Adalet
Komisyonu Raporu
(2/1929)

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1929 Esas Numaralı Teklifin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gereççesi	5
- Madde Gereççeleri	6
• Adalet Komisyonu Raporu	13
• Muhalefet Şerhleri	31
• Teklif Metni	47
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	47
• Teklif Metnine Ekli Listeler	67
• Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metne Ekli Listeler	69

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederiz.

<i>Yılmaz Tunç</i>	<i>Kemalettin Aydın</i>	<i>Recep Özel</i>
Bartın	Gümüşhane	Isparta
<i>Adem Tatlı</i>	<i>Ahmet Yeni</i>	<i>Ramazan Can</i>
Giresun	Samsun	Kırıkkale
<i>Fahrettin Poyraz</i>	<i>İsmail Aydın</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>
Bilecik	Bursa	Bursa
<i>Mustafa Ataş</i>	<i>Ali Ercoşkun</i>	<i>Mehmet Doğan Kubat</i>
İstanbul	Bolu	İstanbul
<i>Harun Tüfekçi</i>	<i>Bilal Uçar</i>	<i>Osman Aşkın Bak</i>
Konya	Denizli	İstanbul
<i>Gökçen Özdoğan Enç</i>	<i>Osman Boyraz</i>	<i>Nesrin Ulema</i>
Antalya	İstanbul	İzmir
<i>Fatma Salman</i>	<i>Mehmet Muş</i>	<i>Tülay Selamoğlu</i>
Ağrı	İstanbul	Ankara
<i>Nurcan Dalbudak</i>	<i>Sevde Bayazıt Kaçar</i>	<i>Erol Kaya</i>
Denizli	Kahramanmaraş	İstanbul
<i>Cengiz Yavilioğlu</i>	<i>Aydın Bıyıklıoğlu</i>	<i>Şükrü Ayalan</i>
Erzurum	Trabzon	Tokat
<i>Mehmet S. Hamzaoğulları</i>	<i>M. Kasım Gülpınar</i>	<i>Harun Karaca</i>
Diyarbakır	Şanlıurfa	İstanbul
<i>Mustafa Baloğlu</i>	<i>Adnan Yılmaz</i>	<i>T. Ziyaeddin Akbulut</i>
Konya	Erzurum	Tekirdağ
<i>M. Emin Dindar</i>	<i>Sevim Savaşer</i>	<i>İlyas Şeker</i>
Şırnak	İstanbul	Kocaeli
<i>Ahmet Haldun Ertürk</i>	<i>Şirin Ünal</i>	<i>Bilal Macit</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
<i>Ekrem Çelebi</i>	<i>Tülay Kaynarca</i>	<i>Hacı Bayram Türkoğlu</i>
Ağrı	İstanbul	Hatay
<i>Ertuğrul Soysal</i>	<i>İsmet Uçma</i>	<i>Ali Şahin</i>
Yozgat	İstanbul	Gaziantep
<i>Mehmet Metiner</i>	<i>İhsan Şener</i>	<i>Ülker Can</i>
Adıyaman	Ordu	Eskişehir

<i>Tülay Bakır</i>	<i>Mustafa Şahin</i>	<i>Oğuz Kağan Köksal</i>
Samsun	Malatya	Kırıkkale
<i>Salim Uslu</i>	<i>İbrahim Yiğit</i>	<i>Gürsoy Erol</i>
Çorum	İstanbul	İstanbul
<i>Mehmet Domaç</i>	<i>Volkan Bozkır</i>	<i>Abdurrahim Akdağ</i>
İstanbul	İstanbul	Mardin
<i>Fatih Çiftci</i>	<i>Yahya Akman</i>	<i>Mehmet Erdoğan</i>
Van	Şanlıurfa	Adıyaman
<i>Mehmet Erdoğan</i>	<i>Mehmet Sarı</i>	<i>Salih Fırat</i>
Gaziantep	Gaziantep	Adıyaman
<i>Selçuk Özdağ</i>	<i>Kerim Özkul</i>	<i>Mehmet Yüksel</i>
Manisa	Konya	Denizli
<i>Murat Yıldırım</i>	<i>Türkan Dağoğlu</i>	<i>Şuay Alpay</i>
Çorum	İstanbul	Elazığ
<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>M. Kemal Şerbetçioğlu</i>	<i>Hamza Dağ</i>
Adana	Bursa	İzmir
<i>İsmail Güneş</i>	<i>Hasan Ali Çelik</i>	<i>Mustafa Demir</i>
Uşak	Sakarya	Samsun
<i>Mustafa Hamarat</i>	<i>Ünal Kacır</i>	<i>Mehmet Erdem</i>
Ordu	İstanbul	Aydın

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1929)	
ESAS	Adalet Komisyonu
TALİ	Anayasa Komisyonu Plan ve Bütçe Komisyonu

GENEL GEREKÇE

7 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halkoylamasıyla kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, Kurulun, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapacağı belirtilmiştir.

11 Aralık 2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunuyla, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu, teşkilâtı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları düzenlemiştir.

Geçen üç yıllık süre içindeki uygulama dikkate alınarak Kurulun daha etkin ve verimli çalışması amacıyla, Kurul üyeliğine seçim usulü; dairelerin oluşumu, çalışma usulü ve görevleri ile kararlarına itiraz; Genel Kurulun ve Kurul Başkanının görevleri; daire başkanı, Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkan ve yardımcıları, Kurul müfettişleri, Kurul tetkik hakimleri ve idari personelin atama ve görevlendirilmeleri konularında değişiklikler yapılması zarureti doğmuş ve bir genel sekreter yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir.

23 Temmuz 2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunuyla, adli, idari ve askerî hâkim ve savcılara avukat ve noterler ile adalet hizmetlerinde görev alan yardımcı personele meslek öncesi ve meslek içi eğitim vermek, yeni bilgiler edinmelerini sağlamak için kurslar açmak, belli alanlarda uzmanlık programları, seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek, ayrıca hukuk ve adalet alanını ilgilendiren eğitim ve öğretim çalışmaları hakkında ilgili kurum, kuruluş ve kurullara görüş bildirmek amacıyla Türkiye Adalet Akademisi kurulmuştur.

Geçen on yıllık süre içindeki uygulama dikkate alınarak Adalet Akademisinin daha etkin ve verimli çalışması amacıyla, Başkan ve başkan yardımcılarının görevlendirme ve atanma usulü; Genel Kurul ve Yönetim Kurulunun oluşumu ve görevleri; hizmet birimlerinin daire başkanlığı şeklinde yapılandırılması; idari personelin atama usulü; yeni kadroların ihdas edilmesi ve diğer konularda değişiklik yapılması gereği doğmuştur.

Öte yandan adli ve idari yargı adalet komisyonlarının oluşumu, yurt dışında eğitim amacıyla ya da diğer sebeplerle görevlendirilecek hakim ve savcıların görevlendirilme usulü, Yargıtayda Başkan, Başsavcı, Başkanvekili ve daire başkanı olabilmek için gerekli yasal süreler yeniden belirlenmektedir. Ayrıca Anayasa Mahkemesi üye adaylığı şartları ile seçim usulüne ilişkin değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddeyle, 2797 sayılı Yargıtay Kanununun “Başkanlar, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekilinin nitelikleri” başlıklı 30 uncu maddesi değiştirilerek Yargıtay Birinci Başkanı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı seçilebilmek için Yargıtay üyeliğinde geçen en az dört yıl görev yapmış olmak şartı sekiz yıla, Birinci Başkanvekili, daire başkanı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcivekili seçilebilmek için öngörülen üç yıllık görev süresi şartı ise altı yıla çıkarılmaktadır.

Madde 2 - Maddeyle 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu’nun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklik ile bilgi ve görgülerini artırmak, meslekleriyle ilgili staj ve araştırma yapmak, kurs, eğitim ve öğrenim görmek üzere seçilen ya da iç veya dış burstan yararlanan hâkim ve savcılar iki yılı; doktora yapmak üzere görevlendirilenler ise üç yılı aşmamak üzere Bakanlıkça yurtdışına gönderilebilecektir. Ayrıca anılan maddenin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 3- Maddeyle, Hakimler ve Savcılar Kanununun “Yurtdışında görevlendirme ve mali haklar” başlıklı 50 nci maddesinin birinci fıkrası değiştirilerek hâkim ve savcılar, dış temsilciliklerde, uluslararası mahkeme veya kuruluşlarda muvafakatleri alınarak görevlendirilmelerinin Bakanlık tarafından yapılması öngörülmektedir.

Madde 4- Anayasanın 140 ncı maddesinin altıncı fıkrasında, hâkimler ve savcıların idarî görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlı oldukları hükmüne yer verilmiştir. 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 113 üncü maddesinde, adalet komisyonlarının kuruluşu, 114 üncü maddesinde ise görevleri düzenlenmiştir. 114 üncü maddede düzenlenen görevler esas itibarıyla adli ve idari yargı personeli ile ceza infaz kurumları personeline ilişkin “idarî” nitelikli görevlerdir. Bu sebeple 113 üncü maddede değişiklik yapılarak komisyonların oluşumundaki yetki Adalet Bakanlığına verilmektedir.

Madde 5- 2802 sayılı Kanunun 113 üncü maddesinde yapılan değişiklikle adli yargı ilk derece adalet komisyonlarının oluşumunda yetki Adalet Bakanlığına verildiğinden, zorunlu hallerde hakim görevlendirilmesine adalet komisyonlarınca devam edilmesi yargı bağımsızlığı bakımından doğru bulunmadığından, bu yetki Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca önceden belirlenen hakim ya da mahkeme başkanına verilmektedir.

Madde 6- 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun “Kuruluş” başlıklı 4 üncü maddesine göre, Türkiye Adalet Akademisi, kamu tüzel kişiliğine sahip, bilimsel, idari ve mali özerkliği olan bir Kurumdur. Anılan Kanunun “Görev” başlıklı 5 inci maddesinde ise adli ve idari yargı hakim ve savcılarının meslek öncesi ve meslek içi eğitiminin, Türkiye Adalet Akademisi tarafından yapılacağı açıkça hüküm altına alınmıştır. Kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılması için hakim ve savcılara yönelik eğitim faaliyetlerinin tek elden planlanması ve yürütülmesi amacıyla bu değişiklik yapılmaktadır.

Madde 7- Teklifte yeniden yapılandırılan Türkiye Adalet Akademisi Genel Sekreterliğine yer verilmediğinden tanımlar maddesinde yer alan genel sekreterlik tanımı yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 8- Maddeyle, Akademinin organlarından olan “Başkanlık”ın yapısı değiştirilmekte, iki olan başkan yardımcısı sayısı üçe çıkarılmakta, Genel Sekreterlik birimi kaldırılmakta ve başkan yardımcılarının sorumlu olacağı birimlerin Başkan tarafından belirleneceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 9- Maddeyle, Başkanın Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca atanması, başkan yardımcılarının ise Bakan tarafından görevlendirilmesi veya atanması, başkanın en fazla iki dönem görev yapması hüküm altına alınmaktadır. Başkanın özürü veya izinli olması ya da geçici olarak görevinden ayrılması durumunda, Başkana ait görev ve yetkilerin, Başkan tarafından görevlendirilen Başkan yardımcısınınca yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Madde 10- Maddeyle, Akademinin hizmet birimleri oluşturulmakta ve hizmet birimleri, başkan yardımcılarıyla ilişkilendirilmektedir. Akademinin asıl görevinin meslek öncesi eğitim olması sebebiyle başkan yardımcılarının birinin aynı zamanda Eğitim Merkezi Başkanı olarak görev yapması öngörülmektedir. Bu başkan yardımcısı Meslek Öncesi Eğitimi Daire Başkanlığı ile Meslek içi ve Hizmet içi Eğitim Daire Başkanlığının çalışmalarını koordine edecektir. Diğer başkan yardımcılarının sorumlu olduğu hizmet birimleri de maddede belirtilmektedir. Akademide üç başkan yardımcısının gözetiminde altı daire başkanı görev yapacaktır. Daire başkanlığına, birinci sınıfa ayrılmış adli ve idari yargı hâkim ve savcılar arasında muvafakatleri alınarak Bakan tarafından atama yapılacaktır. İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına hakim sınıfından olmayan daire başkanı atanacaktır. Ayrıca daire başkanlıklarında yeteri kadar şube müdürü ve personelin görev yapması ve daire başkanlıklarının ve şube müdürlüklerinin görevleri ile çalışma usul ve esaslarının yönetmelikle düzenlenmesi öngörülmektedir.

Madde 11- Maddeyle, Akademi Genel Kurulunun yapısı yeniden düzenlenmektedir. Akademinin görev alanı ile irtibatlı olduğu kurum ve kuruluşlar birlikte değerlendirilmekte ve tüm yargı paydaşlarını kapsayacak ve başta eğitim olmak üzere Akademinin görev alanının temas ettiği tüm sahalarda daha etkin ve verimli bir planlamaya imkan verecek şekilde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 12- Maddeyle, Akademi Genel Kurulunun olağan toplanma ayları Nisan ve Eylül olarak belirlenmektedir.

Madde 13- Akademi Genel Kurulunun görevleri arasında bulunan Akademide verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretler için hazırlanacak tarifeyi onaylama görevi Yönetim Kuruluna verildiğinden söz konusu görev Genel Kurulun görevleri arasından çıkarılmaktadır.

Madde 14- Maddeyle Akademi Yönetim Kurulunun yapısı düzenlenmekte ve Yönetim Kurulu üyelerinin, Genel Kurul üyeleri arasından seçilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 15- Maddeyle Akademide verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretleri gösteren tarifeyi hazırlamak, değiştirmek ve yürürlüğe koymak görevi Yönetim Kuruluna verilmektedir. Ayrıca Başkan ve başkan yardımcılarını atama ve görevlendirme usulü de değiştirildiğinden, Yönetim Kurulunun bu konudaki yetkisi kaldırılmaktadır.

Madde 16- Akademi Genel Kurulunun, kendi üyeleri arasında üç üye olarak seçtiği Denetim Kurulu üyeleri için yedek üye öngörülmemesinin uygulamada oluşturduğu sorunların giderilmesi amaçlanmakta ve Denetim Kurulunun üç asıl iki yedek üyeden oluşması öngörülmektedir.

Madde 17- Akademi Denetim Kurulunun her yılın sonunda düzenlediği yıllık denetim raporunun birer örneğini Genel Kurula ve Bakanlığa sunması için Şubat olarak öngörülen ay Temmuz olarak değiştirilmektedir. Böylece eğitim döneminin de sonuna gelinmesi sebebiyle daha sağlıklı bir inceleme yapılabilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 18- Akademi Genel Sekreterliği kaldırıldığından idari personel alımında bu birimin teklifine ilişkin hüküm madde metninden çıkartılmaktadır.

Madde 19- Maddeyle, Akademide ders vermekle görevlendirilebilecek kişilerle ilgili olarak uygun görme kararını vermeye yetkili kurul ve organlar hakkında Kanunun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrasına atıfta bulunulmaktadır.

Madde 20- Maddeyle, kamu kurum, kuruluş ve kurullarında çalışanların, ilgili kurum, kuruluş ve kurulun uygun görmesi ve ilgilinin kabul etmesi şartı ile Yönetim Kurulu tarafından Akademide görevlendirilmelerine ilişkin hüküm değiştirilmektedir. Her ne kadar madde özel nitelikli bir kısım çalışmalar için bu kapsamda Akademide görevlendirmeyi öngörmekte ve bunun için de Yönetim Kurulunun yapılacak çalışmanın kapsamı ve süresini de dikkate alarak en çok bir yıl süreyle görevlendirme yapılabilmesine imkan tanısa da uygulamada kanuni alt yapısı olmayan “koordinatör hakimlerin” görevlendirilmeleri bu madde uyarınca yapılmaktadır. Bu sebeple madde, yapılacak çalışmanın kapsamı ya da süresinin belirlenmesi gibi hususlardan vazgeçilmek suretiyle daha genel hale getirilmekte ve bu tür görevlendirmelerin Başkanın talebi ve Bakan tarafından yapılacağına hükme bağlanmaktadır.

Anayasanın 159 uncu maddesinin onikinci fıkrasında “Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.” hükmü yer almaktadır. Bu sebeple maddenin ikinci fıkrası da, Bakanlığın ilgili kuruluşu olan Akademide görevlendirilecek hakim ve savcılarının anılan Anayasa hükmü uyarınca, Adalet Bakanı tarafından görevlendirilmelerini temin etmek amacıyla değiştirilmektedir.

Madde 21- Maddeyle, eğitim ve öğretim planlarında, üniversitelerde ve yabancı ülkelerde hukuk alanında yüksek lisans ve doktora öğrenimi yapmak için izin verilecek hakim ve savcılarının sayısının belirlenmesine ilişkin hüküm yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 22- 4954 sayılı Kanununun 11 inci maddesinde hizmet birimleri daire başkanlığı şeklinde yeniden yapılandırıldığından ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü de Eğitim Merkezi Başkanlığı şeklinde düzenlendiğinden ve başkan yardımcılarının birinin de aynı zamanda Eğitim Merkezi Başkanı olması öngörüldüğünden bu madde yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 23- Akademinin yeniden yapılandırılmasında Eğitim Merkezi Müdür ve Müdür yardımcılara yer verilmediğinden maddede yer alan ibareler daire başkanı şeklinde değiştirilmektedir.

Madde 24- Teklifle, Türkiye Adalet Akademisinin başkan, başkan yardımcıları, genel kurul, yönetim kurulu, denetim kurulu üyeleri ile Kanununun 23 üncü maddesi uyarınca görevlendirme usulünde değişiklik yapılması sebebiyle geçici maddeyle, yeni usule göre atama, seçim ya da görevlendirme yapılması amacıyla, mevcut görevlilerin görevlerinin sona ermesi düzenlenmektedir. Yine, Akademi Genel Sekreterliğinin kaldırılması ve Eğitim Merkezi Müdürlüğünün de yapısının değiştirilmesi sebebiyle bu birimlerde görevli olanların da görevleri sona erecektir.

Anılan görevlilerin görevlerinin sona ermesi sonrasında Akademinin organlarının yeniden oluşturulması usulü ve süreci ile diğer hususlar da geçici maddeyle düzenlenmektedir.

Madde 25- Teklifle, adli ve idari yargı ilk derece adalet komisyonlarının oluşum şeklinde değişiklik yapılması öngörüldüğünden bu düzenlemeye paralel olarak bölge adliye mahkemesi adalet komisyonlarının oluşum şekli de yeniden düzenlenmektedir.

Madde 26- Madde ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun “Kurulun Görevleri” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının “ç” bendi ile düzenlenen “Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idarî görevleri ile delilleri değerlendirme ve suçlu nitelendirme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının adli görevlerine ilişkin konularda genelgele düzenlemek.” hükmü yürürlükten kaldırılmaktadır.

Anayasanın 159 uncu maddesinin sekizinci fıkrasında yer alan düzenlemeye göre, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapmak üzere kurulmuştur. Ancak 6087 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde Kurula verilen görevler, Anayasada çerçevesi çizilen görev tanımının dışındadır.

Kaldı ki, Anayasanın 140 ıncı maddesinin altıncı fıkrasında hakimler ve savcılarının idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlı olduğu açıkça belirtilmiştir. Hakimlerin idari görevleri yönünden Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun genelgele düzenlemesine ilişkin yetki Anayasanın 140 ıncı maddesindeki hükümlerle uyumlu değildir.

Öte yandan, Anayasanın 159 uncu maddesinin onuncu fıkrasına göre, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun meslekten çıkarma cezasına ilişkin kararlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamamaktadır. 6087 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrası (ç) bendi kapsamında düzenlenen genelgeler de uygulamada Kurul kararı şeklinde düzenlendiğinden bu düzenleyici işlemler aleyhine de yargı yoluna başvurulamamakta ve bu genelgelerin Anayasa, kanun ve yönetmeliklere uygunluğu denetlenememektedir. Bu da yasama organına dahi verilmeyen bir yetkinin idari bir kurul tarafından kullanılmasının yolunu açmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, anılan bent yürürlükten kaldırılmaktadır.

Madde 27- Maddeyle, 6087 sayılı Kanunun “Başkanlık, görev ve yetkiler” başlıklı 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına “d”, “e”, “f” ve “g” bentleri eklenmektedir. Bu değişiklikle “Tefiş Kurulu Başkanını, Tefiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak, yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek, dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek ve Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek” konuları Kurul Başkanının görev ve yetkileri kapsamına alınmaktadır.

Bu değişikliklerle Anayasa ve yasaların yanında yasama organı ve halkın denetimi altında görev yapan ve Anayasa uyarınca Kurulu yönetmek ve temsil etmek görevini haiz olan Kurul Başkanının görev ve yetkileri yeniden düzenlenmektedir.

Kurul Başkanının işlemleri yargı denetimi altındadır. Böylelikle Genel Kurul kararı şeklinde çıkarıldığı için yargı denetimine kapalı olan yönetmelik ve genelgelerin yargı denetimine açılması sağlanmaktadır.

Madde 28- Maddeyle, Başkanın görevlerinde yapılan değişikliklerin zorunlu sonucu olarak Genel Kurulun görevlerinde de düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca daire kararlarına yapılan itirazların daha hızlı karara bağlanabilmesi amacıyla itiraz merciinde değişiklik yapıldığından bu görev Genel Kuruldan alınmaktadır.

Madde 29- Maddeyle, 6087 sayılı Kanunun “Dairelerin oluşumu, daire başkanlarının seçimi ile görev ve yetkileri” başlıklı 8 inci maddesinde yapılan değişiklikle dairelerin üye sayıları yeniden belirlenerek Kurulun birinci ve ikinci dairesinin beş, üçüncü dairesinin onbir üyeden oluşması öngörülmektedir. Ayrıca üyelerin hangi dairede asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacağına Başkan tarafından karar verilecektir. Diğer taraftan daire başkanları, her dairesinin kendi üyeleri içinden Başkan tarafından teklif edilecek iki üye arasından, Genel Kurulca seçilecek, ilk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda katılanların en çok oyunu alan üyenin daire başkanı seçilmiş sayılacağı hükme bağlanmaktadır.

Madde 30- Maddeyle dairelerin görevleri yeniden belirlenmektedir.

Madde 31- Maddeyle, “Genel Sekreterliğin oluşumu ve görevleri” başlıklı 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında değişiklik yapılarak dört olan genel sekreter yardımcısı biri idari yargı hakim ve savcılar arasından seçilmek üzere beş olarak belirlenmektedir.

Madde 32- Maddeyle, genel sekreter adaylarının belirlenmesi için yapılan seçime ilişkin usulde çoğulculuğun sağlanması amacıyla değişiklik yapılmakta ve her üyenin ancak bir adaya oy vermesi esası getirilmektedir.

Madde 33- Maddeyle, “Tetkik hâkimleri” başlıklı 12 nci maddede yapılması öngörülen değişiklikle Kurul tetkik hâkimlerinin atanması usulü değiştirilmektedir. Buna göre “Tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden, muvafakatleri alınarak Genel Kurulca geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılacaktır. İlk toplantıda toplantı ve karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda katılanların en yüksek oyunu alan kişinin atamasının yapılacağı öngörülmektedir.

Madde 34- Maddeyle, “Bürolar ve personel” başlıklı 13 üncü maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle Kurul personelinin atanması usulü değiştirilmektedir. Buna göre “Kurul personeli, naklen veya açıktan atama yoluyla atanır. Naklen atamalar Başkan tarafından yapılır. Açıktan ilk defa Devlet memurluğuna atanacaklar, Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınavda başarılı sayılanlar arasından, Başkan tarafından oluşturulan üç kişilik komisyonca yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanırlar. Yarışma sınavına, ilan edilecek kadro sayısının beş katına kadar aday çağrılır. Kurul personeli hakkında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.” şeklinde bir düzenleme getirilmektedir. Ayrıca söz konusu hükme adalet uzman yardımcıları ve uzmanlarının muvafakatleri alınarak Kurul Başkanı tarafından Kurulda görevlendirilebileceğine ilişkin bir hüküm eklenmektedir.

Madde 35- Maddeyle, “Teftiş Kurulunun oluşumu ve görevleri” başlıklı 14 üncü maddesinde değişiklik yapılarak üçüncü daire başkanının gözetiminde görev yapmakta olan Teftiş Kurulunun, Kurul Başkanının gözetiminde görev yapması ve Teftiş Kurulu Başkanının, görevlerini yerine getirirken Kurul Başkanına karşı sorumlu olması esası getirilmektedir.

Madde 36- Maddeyle, “Atanma usulleri” başlıklı 15 inci maddede değişiklik yapılarak, Teftiş Kurulunda görev yapacak olan Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcılarının birinci sınıf hakim ve savcılar arasından muvafakatleri alınarak Kurul Başkanı tarafından atamalarının yapılacağı hükmü getirilmektedir. Bunun yanı sıra Kurul müfettişlerinin atanması usulü de değiştirilmektedir. Buna göre “ Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden muvafakatleri alınarak Genel Kurulca atanır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda katılanların en çok oyunu alan kişinin atamasının yapılacağı öngörülmektedir.

Madde 37- Maddeyle, “Teftiş Kurulu Başkan ve başkan yardımcılarının görev ve yetkileri” başlıklı 16 ncı maddenin birinci fıkrasının “e” bendi değiştirilerek Teftiş Kurulu Başkanının ilgili Kanun, tüzük ve yönetmelikler yanında ilgili daire başkanı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak yerine Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapmak veya yaptırmak şeklinde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 38- Maddeyle, “Seçimlerin zamanı ve esasları” başlıklı 19 uncu maddenin ikinci bendinde değişiklik yapılarak, Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin; birinci sınıf adli ve idarî yargı hâkim ve savcıları arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının; kendi aralarından seçecekleri asıl ve yedek üyelerin toplam sayısı kadar aday için oy kullanması usulünden vazgeçilerek üyelik seçimlerinde ancak bir aday için oy kullanmaları usulü benimsenmekte ve böylece seçimlerde çoğulcu bir yaklaşım tercih edilmektedir.

Madde 39- Maddeyle, Genel Kurul toplantı ve karar yeter sayıları yeniden düzenlenmektedir.

Madde 40- Maddeyle, dairelerin toplantı ve karar yeter sayıları yeniden düzenlenmektedir.

Madde 41- Maddeyle, dairelerin yeniden inceleme talepleri hakkında verdikleri kararlara karşı yapılan itirazların daha etkin ve hızlı bir şekilde sonuçlandırılabilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, kararı veren daireyi numara olarak izleyen daireye, üçüncü daire için ise birinci daireye itiraz edilebileceği öngörülmektedir.

Madde 42- Maddeyle, üyelerin disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemleri yeniden düzenlenmektedir.

Madde 43- Maddeyle, üyelerin disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin Teklifte yapılan değişikliğe uyum sağlamak amaçlanmaktadır.

Madde 44- Maddeyle, üyelerin adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma usulü yeniden düzenlenmektedir.

Madde 45- Maddeyle üyelerin disiplin ve adli soruşturma ve kovuşturma usullerinde yapılan değişikliğe uyum sağlamak amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Madde 46- Maddeyle, hakim ve savcı sınıfından olup Kurulda görev yapanların hakimlik ve savcılık görevine tekrar atanmalarına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 47- Maddeyle, yönetmeliklerin Başkan tarafından çıkarılması öngörülerek bu tür düzenleyici işlemlerin yargı denetimine açılması amaçlanmaktadır.

Madde 48- Kurulun yapısının yeniden düzenlenmesi nedeniyle Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte belirsizlik yaşanmaması amacıyla geçiş hükümleri getirilmektedir.

Madde 49- Maddeyle, Anayasa Mahkemesine yüksek mahkemelerden Cumhurbaşkanınca seçilecek üye adaylarının belirlenmesi usulü değiştirilmektedir. Buna göre, kıdemi en az altı yıl olan adaylar arasından seçim yapılması ve yapılacak seçimde her bir üyenin her boş üyelik için bir adaya oy kullanabilmesi öngörülmektedir.

Madde 50- Maddeyle, Türkiye Adalet Akademisi, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ve Adalet Bakanlığı kadrolarında iptal ve ihdaslar yapılmaktadır.

Madde 51- Yürürlük maddesidir.

Madde 52- Yürütme maddesidir.

Adalet Komisyon Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu

Esas No: 2/1929

17/01/2014

Karar No: 25

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1929)” 7/1/2014 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza ve tali Komisyon olarak Anayasa Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Teklif, Adalet Komisyonu Başkanı ve Ankara Milletvekili Ahmet İyimaya başkanlığında gerçekleştirilen Komisyonumuzun 10/1/2014 tarihli toplantısında görüşülmeye başlanmıştır. Görüşmelere 11/1/2014, 12/1/2014, 13/1/2014, 14/1/2014, 15/1/2014 ve 16/1/2014 tarihli toplantılarda devam edilmiştir. Görüşmelerin tamamında Hükümeti, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ temsil etmiştir.

Görüşmelerde temsil edilmek üzere Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ve Türkiye Adalet Akademisi davet olunmuştur.

10/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri; 11/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri; 12/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri; 13/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Yargıtay Başkanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri; 14/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri; 15/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri ve 16/1/2014 tarihli toplantıya Adalet Bakanlığı ve Türkiye Barolar Birliği temsilcileri katılmıştır.

Görüşmelerin tamamı tutanağa bağlanmıştır.

Toplantı açıldıktan sonra, bazı komisyon üyeleri, birtakım usuli talep ve itirazlarda bulunmuşlar, bunlar karara bağlanmadıkça geneli üzerinde bir müzakerenin başlatılmayacağını beyan etmişlerdir.

Yukarıda belirtilen talep ve itirazları, Komisyon belli bir sıra düzeni içinde tartışmış, aşağıdaki neticelere ulaşmış ve devamında teklifin geneli hakkında müzakereye geçmiştir.

A. Toplantıya katılma ehliyeti ve yansımaları sorunu:

1. Yasama komisyonları, bağlayıcı hukuk normunun Genel Kurul müzakeresine esas metinlerini oluşturma gibi önemli bir misyonla donatılmıştır (Any. m. 7,87,88,95). İçtüzük, komisyona mutlak katılma ehliyetini açıkça düzenlemiştir.

Buna göre, “Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinin (I), Bakanlar Kurulu üyelerinin (II) ve hükümet temsilcilerinin katılma ehliyetleri mutlaktır” (İçtüzük m. 31).

İç hukukumuz, kapalı toplantılar yönünden katılma ehliyetine tahditler getirmiştir (İçtüzük m. 32).

2. Katılımcı yasama ilkesinin getirdiği seçenekli-nisbi ehliyet:

Komisyon, rasyonel norm üretme hedefinde, tasarı veya teklifin ilgili bulunduğu kurum, kuruluş ve kişileri (uzmanlar dahil) toplantıya davet edebilir. Bu husus, başlangıçta başkanın; müzakere sürecinde de komisyonun **mutlak takdirindedir** (İçtüzük m. 26, 29 ve 30). İyi planlanmak koşuluyla katılımcılık ilkesinin bu aşamada işletilmesi pozitif katkı sağlar.

Başkanın veya komisyonun daveti, davet olunan özneler yönünden nisbi katılma ehliyetinin iktisabını sağlar (İçtüzük m. 29 ve 30). Komisyona davetli olmayanların toplantıya katılmaları mümkün değildir; katılma ehliyetleri yoktur.

İçtüzüğümüzün bu konuda sevkettiği hüküm şöyledir:

“Çalışma salonlarına girme yasağı ve ziyaretçiler

MADDE 166- Genel Kurul salonu ile komisyon odalarına Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerinden, Meclis memur ve hizmetlilerinden, Hükümetin iş için gönderdiği memurlardan ve çağrılan uzmanlardan başka kimselerin girmesi yasaktır.

Girenler Başkanlıkça dışarı çıkartılır.

Ziyaretçilerin ziyaret usulleri bir yönetmelik ile düzenlenir.”(İçtüzük m.166). Meğerki komisyon genel kurulu, çağrılmadan gelen özne ile ilgili olarak “katılma ve dinleme kararı vermiş olsun” (İçtüzüğün 26’ncı maddesindeki “gündeme hakimiyet” ilkesinin açılımı).

3. İlkenin, komisyonun görüştüğü işe uyarlanması (uygulanma) süreci:

Mutlak katılma yetkisi bulunanlar Komisyonumuza büyük bir çoğunlukla iştirak etmişlerdir. Bütün partilerin Komisyon üyesi olmayan üyelerinin toplantıya katıldıkları ve müzakereye katkı sağladıkları özellikle vurgulanmalıdır. Komisyonun bazı üyeleri, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan bir temsilcinin toplantıya çağrılması(I) ve o sıra **de facto** toplantıya katılan bir hakime de söz verilmesi(II) taleplerini dermeyer etmişlerdir.

Komisyon sorun ve talepleri uzunca bir süre müzakere etmiştir.

a) Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu temsilen bir üyenin çağrılması sorunu:

- Teklifin ana konusunun Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu olduğunda kuşku yoktur (bkz. Teklif metni).

- Ancak Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun “dış temsili”, Anayasamızda özel olarak düzenlenmiştir (Anayasa m. 159). Bu madde hükmü çerçevesinde “Kurulun Başkanı, Adalet Bakanıdır” (f.3.,c.1) ve “Kurulun ... temsili, Kurul Başkanına aittir” (f.7, c.1). Anayasanın bu hükmü aşılarak, doğrudan davetin temel norma uygun olmadığı düşünülmüştür.

- Kaldı ki, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkan Vekili, görüşlerini dijital yolla üyelerimize bildirmiş ve üyelerimiz iç değerlendirmelerini yapma fırsatına kavuşmuştur.

- Bu tür bir anayasal (temsil) sorunu bulunmayan Türkiye Adalet Akademisinin toplantıya davet edilmesi de Komisyonun katılım ve hukuk özeni yönünden gereken hassasiyeti esirgemediğini göstermektedir.

b) Çağrılı olmayan ve Yargıçlar Sendikası Başkanı olduğunu beyan eden bir hakimin toplantıya katılması/söz verilmesini istemesi (nisbi ehliyet) sorunu:

- Aynı kişi ile ilgili olarak, Adalet Komisyonunun benzeri bir sorunu daha önce de yaşadığı, ana muhalefet partili komisyon üyelerinin ısrarlı taleplerine rağmen çağrılı olmaması sebebi ile katılma ve söz alma önerisinin kabul edilmediği vurgulanmalıdır (Bkz. TBMM Dönem 23, YY. 5, 610 Sıra Sayılı raporun oluşturulduğu komisyon görüşmeleri tutanağı, Adalet Komisyonunun 2011 tarih, 1/994 sayılı esas).

- Çağrılı olmadan toplantıya **de facto** katıldığı anlaşılan adı geçen kişinin taaddüt eden söz talebi ve ana muhalefet partisine mensup komisyon üyelerinin teyiden talepte ısrarları karşısında iktidar partisine mensup üyeler bu talebe, özellikle iç hukuka aykırılığı sebebi ile aynı derecede karşı koymuşlardır.

- Müzakerenin seyrinden zıt irade ve komisyonun daha önceki uygulaması karşısında İçtüzüğün 166' ncı maddesi hükmü uygulanarak talep sahibi toplantı salonunun dışına çıkarılmıştır.

Her iki konudaki komisyon işleminin iç hukuka tamamen uygun olduğu düşünülmektedir.

B. Tali komisyonların havale edilen işi görüşmemesi ve yansımaları sorunu:

Komisyonun gündeme aldığı Teklif, eş zamanlı olarak Anayasa Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir.

Her iki komisyon, havale edilen Teklifi gündeme almayacaklarını Komisyonumuzun gündemini oluşturmasından önce yazı ile komisyonumuza bildirmiştir (Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 8/1/2014 tarihli ve 158373 sayılı yazısı; Anayasa Komisyonunun 8/1/2014 tarihli ve 158391 sayılı yazıları). Bu özel durum karşısında, esas komisyonun havale edilen Teklifi (iş) gündeme almasına hukuki bir engel yoktur. İçtüzük hükümleri ve teamül de bu yöndedir (İçtüzük m. 26, 35 ve diğ.). Gündem ve çağrı yetkisi uhdesinde olan başkanın "gündeme almama" iradesinin komisyon kararına bağlanması zorunluluğu yoktur (m. 26/2. c.2).

İçtüzüğün öngördüğü sayıda milletvekilinin, İçtüzüğün m.26/son fıkrası hükmüne göre, gündemimizdeki işle ilgili olarak komisyonun toplanması teklifinin Anayasa Komisyonuna verildiği bilgisi ve Meclis Başkanlığının yazıları komisyonumuzun ittilama ulaşmıştır. Bazı üyeler Anayasa Komisyonu toplantı sonucunu beklenmesini istemişlerdir.

Anayasa Komisyonunun gündeme almayacağı yönündeki yazıyı da gözeterek çalışmasına başlayan komisyon yönünden bir bekletili sorun bulunmamaktadır:

a) Adalet Komisyonu, Anayasa Komisyonunun yapması gereken teklifin anayasal denetimi işini, yine İçtüzüğün tanıdığı yetki içinde, -iki gün süren- müzakere ile sonuçlandırmıştır (İçtüzük m.38). Esas-tali komisyon arasındaki ilişkinin görev değil, bir iş bölümü ilişkisi niteliği ve İçtüzük m.38 hükmünün her komisyon yönünden cari olması karşısında komisyonumuz, Anayasa Komisyonunun kuracağı işlemi beklememiştir.

b) Anayasa Komisyonunun İçtüzüğün 26' ncı maddesinin beşinci fıkrası hükmü uyarınca gerçekleştireceği toplantıda oluşturacağı karar, o komisyonun takdirindedir. Tali komisyon görüşlerinin, esas komisyonu bağlamadığı, yardımcı bir işlev gördüğü unutulmamalıdır.

Komisyonumuz, arz edilen gerekçeler içinde Anayasa Komisyonunda gerçekleşecek sonucu beklememiştir.

C. Anayasaya uygunluk (aykırılık) sorunu:

Komisyonadaki müzakerelerin omurgasını, teklifin anayasaya uygun olmadığı (aykırı olduğu) itirazı oluşturmuştur. Raporda bu sorun, aşağıdaki sistem ve sıra düzeni içinde ele alınmış ve ayrıca müzakere seyri temelinde de rapora yansıtılmıştır:

1. Yasama Organının anayasal denetiminin hukuki niteliği:

a) Yasama komisyonlarının, teklif veya tasarıların anayasaya uygunluğu (İçtüzük m.38) yahut aykırılığına (İçtüzük m. 84) ilişkin denetimleri, YARGISAL değil; SİYASAL bir denetimdir.

Herkesi bağlayan temel norma (Anayasa m. 11/1) uygunluk denetiminin TBMM Genel Kurulu aşamasında cereyan edecek bölümü de aynı değerdedir (Anayasa m. 84). (ONAR Erdal, Kanunların Anayasa Uygunluğunun Siyasal ve Yargısal Denetimi ve Yargısal Denetimi Alanında Ülkemizde Öncüler, Ankara 2003, s.19 ve dev.; FEYZİOĞLU Turhan, Kanunların Anayasaya Uygunluğunun Kazai Murakabesi, Ankara 1951; TUNAYA Tarık Zafer, Siyasal Kurumlar ve Anayasa Hukuku, İstanbul 1980, s.143; ÖZBUDUN Ergun, Türk Anayasa Hukuku, Ankara 2013, 14.bası, s.397) Bu denetim, temel norm seviyesinde 1876 yılından bu yana hukukumuzda mevcuttur. 1876 Anayasası, m.64; 1924 Anayasası, m.103; 1967 Anayasası, m. 8. Yürürlükteki İçtüzük hükmünün kökeni, 1973 İçtüzüğüdür (İçtüzük, m. 38).

Denetimin siyasallık niteliği, Anayasaya uygunluk değerlendirmesini hafifleten veya önemden düşürecek olan bir veri olarak değerlendirilemez; değeryendirilmemelidir (Anayasa m. 11 “Bağlayıcılık Paradigması”).

b) Tarihsel çizgi içinde, komisyon veya genel kurul aşamasında geneli üzerindeki müzakereye geçilmeden “anayasaya aykırılık sebebi” ile reddedilmiş bir iş (teklif/tasarı) örneği, hemen hemen yok gibidir. Şu anda TBMM’nde temsil olunan biri hariç tüm partilerin bir şekilde iktidarda buldukları ve Anayasa Mahkemesinin dönemlerine rastlayan iptal kararları hatırlanmalıdır.

c) Cumhurbaşkanına tanınan denetim yetkisi mahiyeti itibarı ile farklıdır (Anayasa m. 101 “Matlap/Kenar Başlığı”, 104/1 ve 89.). Anayasaya uygunluk denetiminde nihai ve bağlayıcı otorite, Yüksek Anayasa Mahkememizdir (Any.m.148, m.153). Anayasamız, yürürlük öncesi (A priori) yargısal denetime kapalıdır.

2. Komisyonumuzda gerçekleştirilen anayasaya uygunluk denetimi (İlkenin uyarlanması ve uygulanması):

Komisyonumuz, anayasaya uygunluk denetimini, itirazların niteliklerine göre üç kategoride gerçekleştirmiştir:

a) Teklifin işleme konamazlığı itirazı: Teklifin bir bütün olarak anayasaya aykırı olduğu, kuvvetler ayrılığı ilkesini ihlal ettiği (giderek iki kuvvetin dayanışmasına, çatışmasına veya bağımlılığa yol açabileceği) ve bu nedenle komisyon gündeminden düşürülmesi gerektiği ısrarla ileri sürülmüştür. Anayasanın 4’ üncü maddesinde öngörülen teklif yasağı dışında bir teklif yasağı, yorumla da olsa üretilemez. Yasama iktidarının bu tür tahdide uğraması düşünülemez (Anayasa m.7, 87, 88 ve 95). Aksi durumda, her teklif ve tasarının -söz gelimi- Anayasanın 2’ nci maddesine aykırı olduğundan bahisle, sistemin ruhu ile bağdaşmayan yapay bir problem üretmiş oluruz. Belirtilen nedenle Komisyonun bu bağlamda bir engelle karşı karşıya bulunmadığı düşünülmüştür.

b) Teklifin bir bütün olarak anayasanın sözüne ve ruhuna aykırılığı, bu sebeple geneli üzerindeki müzakerelere geçilmeden reddi itirazı (İçtüzük m. 38):

İçtüzüğün 38’inci maddesi hükmü aynen şöyledir:

“Anayasaya uygunluğunun incelenmesi

MADDE 38– Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdürler.

Bir komisyon, bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder.”

İleri sürülen itiraz, komisyonumuzda iki güne yakın bir süre içinde değerlendirilmiştir. Komisyon, müzakere sonunda teklifin anayasaya aykırı olmadığı sonucuna varmış ve kararını oylama ile izhar etmiştir (Anayasaya uygunluk-aykırılık sorunu, aşağıda ayrıntılı olarak değerlendirilecektir).

c) Teklifin maddelerinin anayasaya aykırılığı itirazı:

Anayasaya aykırılığı ileri sürülen maddelerin müzakeresinde itirazlar sonuçlandırılmıştır.

(Usule yönelik işbu itirazlar bağlamında başvurulabilecek başlıca kaynaklar: Bkz. Eugène Piérre, İsmail Muştak çevirisi. Mülga Meclis-i Ayan Katib-i Umumisi, Mufassal Hukûk-u Siyasiye, TBMM yayını. Ank 1926. 3 cilt. İki cildi eski harflerle, bir cildi yeni harflerle toplam 2000 sahifeyi aşkın. Prof. Dr.Nükhet Turgut, Siyasal Muhalefet, Ank. 1984. Prof.Dr. Erdoğan Teziç, Türk Parlamento Hukukunun Kaynakları ve Anayasa Mahkemesi Kararları, Ank.1980. Prof. Dr. Tuncer Karamustafaoğlu, Yasama Meclisinde Komisyonlar, Ank.1965. Prof.Dr. Ozan Ergül, Türk Anayasa Mahkemesi ve Demokrasi, Ank.2007. Prof.Dr.Zafer Gönen, Ömer İzgi, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Yorumu, iki cilt. Ank.2002. Doç.Dr.Şeref İba, Anayasa ve Parlamento Üzerinde İncelemeler, Ank.2010, aynı müellif, Parlamento İçtüzük Metinleri, Ank.2009. Dr.İrfan Neziroğlu, Türk Parlamento Hukukunun Temel Kavramları, Ank.2008. Dr.Fahri Bakırcı, TBMM'nin Çalışma Yöntemi, İst.2000. Dr.Volkan Has, Türk Parlamento Hukukunun Kaynakları ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Çalışma Düzeni, Ank.2009. Havvana Yapıcı, Komisyonların Yasama Sürecindeki Rollerini Bağlamında Komisyon Aşamasındaki Özel Yöntem ve Uygulamalar, Yeni Kurumsal Yaklaşımla Anayasa Yargısı Dergileri, Yasama Dergileri, Anayasa Mahkemesi Kararları ve diğer kaynaklar ve ayrıca, Adalet Komisyonunun, 2.2.2011 tarih, 1/994 esas raporu, SS.610)

Teklifin genel gerekçesi aynen şöyledir:

“7 Mayıs 2010 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen 5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılan halkoylamasıyla kabul edilmiş ve yürürlüğe girmiştir.

Anayasanın 159 uncu maddesinde, Kurulun, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapacağı belirtilmiştir.

11 Aralık 2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunuyla, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kuruluşu, teşkilâtı, görev ve yetkileri ile çalışma usul ve esasları düzenlemiştir.

Geçen üç yıllık süre içindeki uygulama dikkate alınarak Kurulun daha etkin ve verimli çalışması amacıyla, Kurul üyeliğine seçim usulü; dairelerin oluşumu, çalışma usulü ve görevleri ile kararlarına itiraz; Genel Kurulun ve Kurul Başkanının görevleri; daire başkanı, Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkan ve yardımcıları, Kurul müfettişleri, Kurul tetkik hakimleri ve idari personelin atama ve görevlendirilmeleri konularında değişiklikler yapılması zarureti doğmuş ve bir genel sekreter yardımcısı kadrosu ihdas edilmiştir.

23 Temmuz 2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunuyla, adli, idari ve askerî hâkim ve savcılara avukat ve noterler ile adalet hizmetlerinde görev alan yardımcı personele meslek öncesi ve meslek içi eğitim vermek, yeni bilgiler edinmelerini sağlamak için kurslar açmak, belli alanlarda uzmanlık programları, seminer, sempozyum, konferans ve benzeri etkinlikler düzenlemek, ayrıca hukuk ve adalet alanını ilgilendiren eğitim ve öğretim çalışmaları hakkında ilgili kurum, kuruluş ve kurullara görüş bildirmek amacıyla Türkiye Adalet Akademisi kurulmuştur.

Geçen on yıllık süre içindeki uygulama dikkate alınarak Adalet Akademisinin daha etkin ve verimli çalışması amacıyla, Başkan ve başkan yardımcılarının görevlendirme ve atanma usulü; Genel Kurul ve Yönetim Kurulunun oluşumu ve görevleri; hizmet birimlerinin daire başkanlığı şeklinde yapılandırılması; idari personelin atama usulü; yeni kadroların ihdas edilmesi ve diğer konularda değişiklik yapılması gereği doğmuştur.

Öte yandan adli ve idari yargı adalet komisyonlarının oluşumu, yurt dışında eğitim amacıyla ya da diğer sebeplerle görevlendirilecek hakim ve savcıların görevlendirilme usulü, Yargıtayda Başkan, Başsavcı, Başkanvekili ve daire başkanı olabilmek için gerekli yasal süreler yeniden belirlenmektedir. Ayrıca Anayasa Mahkemesi üye adaylığı şartları ile seçim usulüne ilişkin değişiklikler yapılmaktadır.”

ANAYASAYA AYKIRILIK İTİRAZLARINA YAKIN BAKIŞ

(ÖZE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME)

Yedi gün süren yoğun müzakere sürecinde, teklifin yapısında önemli değişikliklerin gerçekleştiği vurgulanmalıdır. Anayasal değerlendirmede bu durum da gözardı edilmemelidir. Metinden çıkarma ve değişiklikler, katılımcı ve demokratik diyaletik (müzakere) sürecinin meyveleri olarak ta okunabilir.

A. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun Anayasa temelindeki sorunları:

2010 Anayasa değişikliğindeki Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tasarımı, çoğulculuk temeline oturtulmuştu. Bu sonucu sağlayacak mekanizmanın (hukukçu olmayan bilim adamı üyeler ve seçimde her aday için bir oy kullanma düzenininin), Yüksek Mahkemece iptal edilmesi, çoğunluklu bir yapının oluşması ile sonuçlanmıştır (7.7.2010 t, 49/87 –E/K Sayılı Yüksek Mahkeme Kararı). Çoğulcu bir yapının oluşturabileceği rasyonel zemin gözardı edilmemelidir.

Anayasa Uzlaşma Komisyonu, hukuk bilimi dışındaki bilim dallarından öğretim üyelerinin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna üye olma (I) ve “adaylardan sadece biri için oy verme”(II), esasını (çoğulcu yöntemi) benimsemiştir.⁽¹⁾

⁽¹⁾ Uzlaşma Komisyonu taslağında, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu ile ilgili tasarım aynen şöyledir:

“Hâkimler Kurulu

Madde 128. (1) Hâkimler Kurulu on beş üyeden oluşur.

(2) Kurul üyelerinin üçü Yargıtay üyelerinin, ikisi Danıştay üyelerinin, ikisi yükseköğretim kurumlarının hukuk, siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinde en az on beş yıl fiilen görev yapan öğretim üyelerinin, ikisi mesleğinde en az on beş yıl fiilen görev yapan avukatların, altısı mesleğinde en az on beş yıl görev yapan ve birinci sınıf kürsü hâkimlerinin kendi aralarında yapacakları seçim sonucunda her üyelik için gösterecekleri dört kat aday arasından TBMM tarafından seçilir. Adayların seçilme nitelikleri ve aday gösterilme usulleri demokratik, çoğulcu, katılımcı ve nisbi temsil seçim esasına uygun olmak şartıyla kanunla düzenlenir. Yapılacak seçimlerde adaylardan sadece biri için oy kullanılır.

(3) TBMM, kurul üyelerini, üye tamsayısının üçte iki çoğunluğunun gizli oyu ile ayrı ayrı seçer. Üçüncü turda yeterli çoğunluk sağlanamaması halinde seçim, her üyelik için aday olanlar arasından çekilecek kurayla tamamlanır.

(4) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilemez.

(5) Kurul, kendi üyeleri arasından üye tamsayısının salt çoğunluğu ve gizli oyla bir başkan seçer. Adalet Bakanı özlük ve disiplin işlerinin görüldüğü toplantılar hariç toplantılara katılabilir ve katıldığı oturumlara başkanlık eder. (CHP ve BDP Önerisi: “ve katıldığı oturumlara oy hakkı olmaksızın başkanlık eder”).

(6) Kurul, ehliyet, liyakat ve kanunda gösterilen diğer esaslara göre hâkimlerin mesleğe kabul, atanma, disiplin ve diğer özlük işlemleri ile kanunla verilen görevleri yürütür.

(7) Hâkimlerin denetimi ve soruşturulması Kurul Başkanının izniyle, Hâkimler Kurulu başkanına bağlı hâkim müfettişler tarafından yapılır.

(8) Kurul, Adalet Bakanının, mahkemelerin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesine dair teklifini karara bağlar.

(9) Kurul üyeleri, özel ve resmi başka hiçbir görev yapamaz.

(10) Kurulun çalışma usul ve esasları ile teşkilat yapısı, yargı bağımsızlığı ve hâkim tarafsızlığı ilkelerine göre kanunla düzenlenir.

Gereke notu: Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı Kurulun çalışmalarında ve bütçesinde özerk olmasını da içerir.

Madde notu: 1) AK Parti, 3. fıkradaki üçte iki yerine beşte üç oranını tercih etmekte ve kura usulüne katılmamaktadır.

2) MHP, Kurul üye sayısının artırılmasını, baro ve üniversitelerden gelecek üye sayısının düşürülmesini, 2. fıkranın son cümlesindeki Meclisten doğrudan seçime karşıdır. Öğretim üyelerinin ve avukatların kurumlarının her aday için ayrı oy kullanmasını ve her boş kadroya en az üç aday belirlenmesini önermektedir. (En çok oy alan üç kişi) Bu adaylar arasında TBMM üçte iki çoğunlukla Hâkimler Kuruluna üye seçer ve bu çoğunluk sağlanmadığı takdirde kura ile belirlenir.

3) CHP, MHP ve BDP, mesleğe adaylık aşamasında yapılacak sınavın, mesleğe kabul sürecinin bir parçası olması sebebiyle Kurul tarafından yapılması hususunun “Hâkimlik mesleği ve teminatı” maddesinde değerlendirilmesi ve eklenmesi gerekli görmektedir.

4) CHP ve BDP 5. fıkradaki “ve katıldığı oturumlara başkanlık eder.” ibaresine katılmadığı için bu düzenlemeyi önermiştir.

Savcılar Kurulu

Madde 129. (1) Savcılar Kurulu yedi üyeden oluşur; başkanı Adalet Bakanıdır.

(2) Kurul üyelerinin biri Yargıtay Genel Kurulu, biri Danıştay Genel Kurulu, ikisi meslekte on beş yıl çalışmış savcıların kendi aralarından liyakat ve başarı gibi kanunda gösterilen nitelikler dikkate alınarak her üyelik için gösterecekleri üç kat aday arasından TBMM tarafından seçilir. Yargıtay Genel Kurulu, Danıştay Genel Kurulu ve savcılar tarafından yapılacak seçimlerde her üye ve savcı sadece bir adaya oy verir. Kurulun bir üyesi yükseköğretim kurumlarının hukuk, kamu yönetimi ve siyaset bilimi dallarında en az on beş yıl görev yapan öğretim üyeleri; bir üyesi mesleğinde fiilen on beş yıl çalışmış avukatlar arasından TBMM tarafından doğrudan seçilir.

(3) TBMM, kurul üyelerini, üye tamsayısının üçte iki (AK Parti-BDP: beşte üç) çoğunluğunun gizli oyu ile ayrı ayrı seçer. Üçüncü turda yeterli çoğunluğun bulunamaması halinde seçim, her üyelik için aday olanlar (AK Parti: en çok oy almış iki aday) arasında yapılacak kurayla tamamlanır.

Not: CHP, Savcılar Kurulunun oluşumunu kendi içinde tekrar değerlendirecektir. Bu değerlendirmeden sonra görüşünü açıklayacaktır.

(4) Kurul üyelerinin görev süresi dört yıldır. Süresi biten üye yeniden seçilemez.

(5) Kurul, ehliyet ve liyakat esasına göre savcılarının mesleğe kabul, atanma, disiplin ve diğer özlük işlemleri ile kanunla verilen görevleri yürütür.

(6) Savcılarının denetimi ve soruşturulması Kurul Başkanının izniyle, Savcılar Kurulu başkanına bağlı savcı müfettişler tarafından yapılır.

(7) Kurul üyeleri, özel ve resmi başka hiçbir görev yapamaz.

(8) Kurulun çalışma usul ve esasları, teşkilat yapısı ile diğer hususlar yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerine göre kanunla düzenlenir.

Gereke notu: (1) Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı Kurulun çalışmalarında ve bütçesinde özerk olmasını da içerir.

(2) 8. fıkrada yer alan “diğer hususlar”dan kasıt, bu maddede öngörülen liyakat ve başarı gibi hususlardır.”

Bütün semptomları ile gözlenen kriz dönemleri, temel sorunlarda uzlaşma için birer fırsat dönemleridir. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun anayasa seviyesinde ele alınması, sadece telaffuz edilmiş bir siyasal temenni değil, demokratik aklın da bir gereğidir.

Kendine özgü bir yapı özelliği taşıyan Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bağlamında küresel veya Avrupa’da kabul görmüş “TEK-MODEL” olmadığı, farklı seçenekler bulunduğu hatırlanmalıdır (farklı modeller için bkz. ÇELİK Burak, Dr., Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu-Yapısal Açından Karşılaştırmalı Bir İnceleme, İst. 2012, s.1-376).

B. Yasa teklifinin Anayasaya aykırılığı sorunu:

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilişkin teklifin temel amacı, çoğunlukçu yapının yol açtığı ve komisyon aşamasında üyelerce dile getirilen uygulama pratiklerine yasa ile çare oluşturmadır. Komisyon bu amacı ve tasarlanan mekanizmayı anayasaya aykırı bulmamıştır.

Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunu düzenleyen Anayasanın 159^{uncu} maddesinin⁽²⁾ birinci fıkrası hükmü şöyledir: **“Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve**

(2) III. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu

MADDE 159- (Değişik: 12/9/2010-5982/22 md.)

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yirmiiki asıl ve oniki yedek üyeden oluşur; üç daire halinde çalışır.

Kurulun Başkanı Adalet Bakanıdır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı Kurulun tabii üyesidir. Kurulun, dört asıl üyesi, nitelikleri kanunda belirtilen; yükseköğretim kurumlarının hukuk dallarında görev yapan öğretim üyeleri ile avukatlar arasında Cumhurbaşkanınca, üç asıl ve üç yedek üyesi Yargıtay üyeleri arasından Yargıtay Genel Kurulunca, iki asıl ve iki yedek üyesi Danıştay üyeleri arasından Danıştay Genel Kurulunca, bir asıl ve bir yedek üyesi Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunca kendi üyeleri arasından, yedi asıl ve dört yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş adli yargı hâkim ve savcılar arasından adli yargı hâkim ve savcılarınca, üç asıl ve iki yedek üyesi birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş idarî yargı hâkim ve savcılar arasından idarî yargı hâkim ve savcılarınca, dört yıl için seçilir. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir.

Kurul üyeliği seçimi, üyelerin görev süresinin dolmasından önceki altmış gün içinde yapılır. Cumhurbaşkanı tarafından seçilen üyelerin görev süreleri dolmadan Kurul üyeliğinin boşalması durumunda, boşalmayı takip eden altmış gün içinde, yeni üyelerin seçimi yapılır. Diğer üyeliklerin boşalması halinde, asıl üyenin yedeği tarafından kalan süre tamamlanır.

Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin, birinci sınıf adli ve idarî yargı hâkim ve savcılar arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının oy kullanacağı seçimlerde, en fazla oy alan adaylar sırasıyla asıl ve yedek üye seçilir. Bu seçimler her dönem için bir defada ve gizli oyla yapılır.

Kurulun, Adalet Bakanı ile Adalet Bakanlığı Müsteşarı dışındaki asıl üyeleri, görevlerinin devamı süresince; kanunda belirlenenler dışında başka bir görev alamazlar veya Kurul tarafından başka bir göreve atanamaz ve seçilemezler.

Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir. Kurul Başkanı dairelerin çalışmalarına katılmaz. Kurul, kendi üyeleri arasından daire başkanlarını ve daire başkanlarından birini de başkanvekili olarak seçer. Başkan, yetkilerinden bir kısmını başkanvekiline devredebilir.

hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulur ve görev yapar.” Aynı maddenin 3 üncü fıkrasının birinci cümlesi şöyledir: **“Kurulun Başkanı Adalet Bakanındır”**. Aynı maddenin 7 nci fıkrasının 1 inci cümlesi şöyledir: **“Kurulun yönetimi ve temsili Kurul Başkanına aittir.”** Aynı maddenin son fıkrası hükmü şöyledir: **“Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.”** Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görev ve yetkileri, üyelerinin sayı ve kaynakları ve son fıkra hükmü dışında kalan diğer haller, Anayasa seviyesinde (md. 159) tanzim edilmiştir. Görüşülen yasa teklifi, anayasaca düzenlenen alana ilişmemekte, son fıkradaki “Kanun” ile düzenlenebilecek hallere inhisar etmektedir. Dairelerin görev bölümü, itihaz edilen kararlara karşı itiraz usulleri ve diğerleri yasa ile düzenlenebilecek ahvaldendir.

Teklif ile Adalet Bakanına tanınan yetkileri **“Anayasada öngörülen yönetim yetkileri”** olarak okumak gerekir. Bu noktada Komisyonda gerçekleşen değişiklikler de önemlidir. Bu konudaki tartışmayı bağlayıcılık gücünde sona erdirecek nihai otorite, Yüksek Anayasa Mahkemesidir.

Tüm sorun, kurulla anayasal seviyede ilgileri olan öznelerin (Bakanın, üyelerin ve Müsteşarın) hukukun üstünlüğü noktasında gösterecekleri yüksek özendir. Yapıları kurumsallaştıracak dinamik de bu anlayıştır.

Teklif, seçimde “seçenin ancak bir adaya oy vermesi” ilkesini benimseyecek çoğulcu ve katılımcı bir yapı hedeflemektedir. Anayasa Mahkemesinin aksi doğrultudaki önceki kararının, karşıtı bir yasal düzenlemeyi önlemeyeceği ve rasyonel demokrasi ilkesinin de bunu zorunlu kıldığı düşünülmektedir (Any.m.2). Ayrıca Uzlaşma Komisyonunun ürettiği taslağın da aynı doğrultuda olduğu

Kurul, adli ve idarî yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirir.

Hâkim ve savcıların görevlerini; kanun, tüzük, yönetmeliklere ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarını denetleme; görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri, ilgili dairenin teklifi ve Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının oluru ile Kurul müfettişlerine yaptırılır. Soruşturma ve inceleme işlemleri, hakkında soruşturma ve inceleme yapılacak olandan daha kıdemli hâkim veya savcı eliyle de yaptırılabilir.

Kurulun meslekten çıkarma cezasına ilişkin olanlar dışındaki kararlarına karşı yargı mercilerine başvurulamaz.

Kurula bağlı Genel Sekreterlik kurulur. Genel Sekreter, birinci sınıf hâkim ve savcılardan Kurulun teklif ettiği üç aday arasından Kurul Başkanı tarafından atanır. Kurul müfettişleri ile Kurulda geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcıları, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Kurula aittir.

Adalet Bakanlığının merkez, bağlı ve ilgili kuruluşlarında geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar ile adalet müfettişlerini ve hâkim ve savcı mesleğinden olan iç denetçileri, muvafakatlerini alarak atama yetkisi Adalet Bakanına aittir.

Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevleri kanunla düzenlenir.

vurgulanmalıdır (Bkz. Dipnot 1). (SARTORİ Giovanni, Demokrasi Teorisine Geri Dönüş, Çev. Prof. Mehmet Turhan-Prof. Tunçer Karamustafaoglu, Ankara 1983, s.55 ve civ., Anayasa Mahkemesi Karar Gerekçelerinin Normatif Etkisi, Prof. Fikret Eren'e Armağan, Ankara 2006, s.1185 ve dev., KARAMUSTAFAOĞLU Tunçer, Seçme Hakkının Demokratik İlkeleri, Ankara 1970).

Komisyon, Teklifin Anayasanın diğer hüküm ve ilkeleriyle de çatışmadığı sonucuna varmıştır.

Adalet Akademisinin tatbiki hukuk eğitimi bakımından kurumsal bir ihtiyaç olduğu, sistemimize dâhil olmasının meşakkatli bir seyir izlediği açıktır. Ancak bu konu, temel norm seviyesinde tanzim görmemiş olup yasamanın takdir alanındadır. Teklifin Türkiye Adalet Akademisi ile ilgili bölümü dahi Komisyonunda kısmen değiştirilerek kabul edilmiştir.

Yukarıda sistematik olarak ortaya konan durum, müzakere ve tutanak düzleminde şöyle cereyan etmiştir.

Müzakerelerin seyri çizgisinde muhalefet partilerinin dile getirdikleri itirazlar şöyledir:

Görüşülmekte olan Teklifle 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununda, 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununda, 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununda, 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunda değişiklikler öngörülmektedir. Teklifle zikredilen kanunlarda değişiklik yapılmasına rağmen, Yargıtay haricinde organik kanunlarında değişiklikler öngörülen kurum ve kurullar, Komisyon nezdinde kurumsal olarak temsil edilmemektedir. Özellikle değişikliklerin büyük kısmının Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununda olması ve gündem itibarıyla tartışmalarında yoğun olarak mezkûr Kurul etrafında cereyan etmesi nedeniyle, Kurulun temsilcilerin görüşmelerde yer alması ve ihtiyaç duyulduka fikirlerine başvurulabilmesinin sağlanması, görüşmelerin sıhhatli bir biçimde devam ettirilebilmesinin olmazsa olmaz koşuludur. Bu nedenle komisyon görüşmelerine ilgili kurum temsilcilerinin çağırılması ve katılımlarının sağlanabileceği süreye kadar görüşmelerin ertelenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan her ne kadar Anayasanın 159' uncu maddesinin altıncı fıkrasında Kurulun yönetim ve temsilinin Kurul Başkanına ait olduğu hükme bağlanmışsa da bu hüküm kurulun kendi organik Kanunu ile ilgili olarak yapılan görüşmelere davet edilmesini engellemektedir. Adalet Komisyonu gündeminin Kurulun Başkanı olması hasebiyle yalnız Adalet Bakanına gönderilmesi yeterli değildir. Gündem yazısının herhalükarda Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna gönderilmesi ve kimin temsil edeceği noktasındaki tasarrufun Kurula bırakılması gerektirir.

Kaldı ki, gündem yazısının Kurula Anayasanın 159' uncu maddesinin altıncı fıkrası uyarınca gönderilmemesi nedeniyle Adalet Bakanı Komisyon görüşmelerine hem yürütmenin temsilci olarak hem de Kurulun temsilcisi -hele de Kurulun mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre kurulması ve görev yapması gerektiği ilkesi karşısında- olarak katılması, sıfatların birleşmesi sorununu ortaya çıkarmaktadır. Teklif ile Kurulun bir çok bakımdan Adalet Bakanına bağlanması gerçeği karşısında sorunun sıfatların birleşmesi ve menfaatlerin çakışması hususları çerçevesinde çözümü kavuşturulması gerekir.

Komisyonun bu konuda varacağı sonuç ne olursa olsun, Yasama Meclisi üyelerinin bir teklif veya tasarı ile ilgili olarak İçtüzüğü ilgili hükümleri çerçevesinde bilgi almak amacıyla temsilci çağırılması taleplerinin görmezden gelinmemesi ve bu taleplerin yerine getirilmesi gerekir.

Diğer taraftan organik kanununda değişiklik öngörülen bir diğer kurumunda Türkiye Adalet Akademisi olmasına rağmen, mezkur kurumdan da herhangi bir temsilcinin olmaması gerek katılımcı müzakerelerin yapılabilmesi gerekse Yasama Meclisi üyelerinin ihtiyaç duyduğu konularda bilgilerine başvurabilmesini engellediğinden, temsil noktasında soruna neden olmaktadır.

Teklif, 7/1/2014 tarihinde esas Komisyon olarak Adalet Komisyonuna ve tali Komisyon olarak da Anayasa Komisyonu ile Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilmiştir. Adalet Komisyonunun 8/1/2014 tarihli ve 29613251- 130.02/158446 yazısı ile Teklifin görüşmelerine 10/1/2014 Cuma günü saat 15:00'da başlanacağı gündem yazısı ile komisyon üyelerine bildirilmiştir. Ancak gündem yapılırken Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 37'inci maddesinin son fıkrasında yer alan *“Başkanlıkça esas komisyon dışında, tali komisyonlara da havale edilmiş olan bir konu bu komisyonlarca on gün içinde sonuçlandırılır. Bu süre Başkanlıkça kısaltılabileceği gibi komisyonun müracaatı halinde en çok on gün daha uzatılabilir.”* hükmü görmezden gelmiştir. Her ne kadar tali komisyon başkanları tarafından Teklifin gündeme alınmayacağı Adalet Komisyonu Başkanlığına bildirilmişse de görüşmeler esnasında İçtüzüğü'nün 26'ncı maddesinin son fıkrası uyarınca yeter sayıda milletvekilinin tali komisyonlardan Anayasa Komisyonuna başvurması, görüşmelerin tali komisyon raporunun tanzim edilmesine kadar ertelenmesini gerekli kılmaktadır. İçtüzüğü'nün 26'ncı maddesinde komisyonların kendi başkanlarınca toplantıya çağrılacağı düzenlenmişse aynı maddenin son fıkrasında da komisyon başkanına herhangi bir takdir yetkisi verilmeksizin üyelerinin üçte biri tarafından teklif edilecek gündem üzerine komisyonların toplantıya çağrılacağı düzenlenmiştir. Dolayısıyla tali komisyonun Teklifi zorunlu olarak görüşecek olması nedeniyle, tali komisyon toplantısının neticesinin beklenmesi hem görüşmelerin verimliliği hem de İçtüzüğü'nün 37'nci maddesinin zorunlu bir sonucudur.

Komisyonlar, kendilerine havale edilen tasarı veya tekliflerin ilk önce Anayasanın metin ve ruhuna aykırı olup olmadığını tetkik etmekle yükümlüdür. Bir komisyon bir tasarı veya teklifin Anayasaya aykırı olduğunu gördüğü takdirde de gerekçesini belirterek maddelerin müzakeresine geçmeden reddeder (İçtüzük m. 38). Söz konusu hüküm doğrultusunda Teklifin öngördüğü düzenlemeler aşağıda belirtilen nedenlerle anayasaya aykırı olduğundan, İçtüzüğü'nün 38'inci maddesi uyarınca anayasaya aykırılık bağlamındaki usul sorununun çözüme kavuşturulması ve esasına geçmeden reddedilmesi gerekir.

Teklifin öngördüğü değişikliklerin büyük bir kısmı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ilişkindir. Anayasanın 159'uncu maddesinde de Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulacağı ve görev yapacağı hükme bağlanmıştır. Teklifte Kurul ile ilgili olarak getirilen; hâkim ve savcılar uluslararası kurum ve kuruluşlarda görevlendirilmesi, yurt dışına yüksek lisans, doktora veya bilgi görgü amacıyla gönderilmesine ilişkin tüm işlemlerin Adalet Bakanının iznine tabi kılınması, Teftiş Kurulunun yapısının yeniden oluşturularak Teftiş Kurulunun Bakana bağlanması, Kurulda yer alan dairelerinin görev ve işbölümünün Başkanına bırakılması, Kurulda görev yapacak tetkik hâkimlerinin ve müfettişlerin Başkanın önerceği iki kat aday arasından seçilecek olması, itiraz, soruşturma ve kovuşturma işlemlerin Bakanın iradesine bırakan bir sistem kurgulanması, Kurulda görev yapan Genel Sekreter, Genel Sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu Başkan yardımcıları, Kurul müfettişleri, tetkik hâkimleri ve idari personelin Kuruldaki görevlerinin sona ermesi ve bundan sonraki süreçte yürütmenin iradesine açık hale getirilmesi ve benzeri diğer düzenlemeler, Anayasanın emredici 159'uncu maddesi hükmü başta olmak üzere, aşağıda belirtilen nedenlerle Anayasanın muhtelif hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

Mahkemelerin bağımsızlığı, yargının, yasama ve yürütme organlarına karşı bağımsız olmasını ve bu doğrultuda yetkilerini kullanmasını ve görevlerini yerine getirmesini ifade etmektedir. Hakimlerin bağımsızlığı ise hakimlerin yasama ve yürütme organlarına bağlı olmadan Anayasaya ve hukuka uygun olarak vicdani kanaatlerine göre hüküm verebilmelerini amaçlamaktadır. Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, adli ve idari yargı hâkim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma işlemlerini yapar; Adalet Bakanlığının, bir mahkemenin kaldırılması veya yargı çevresinin değiştirilmesi konusundaki tekliflerini karara bağlar; ayrıca, Anayasa ve kanunlarla verilen diğer görevleri yerine getirmektedir (Anayasa m.159/6). Kurulun söz konusu yetki ve görevleri göz önünde bulundurulduğunda, yetkilerin ve görevlerinin doğrudan veya dolaylı olarak Adalet Bakanına aktarılması mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlerin bağımsızlığı ilkelerini ihlal etmektedir. Bu nedenle Teklif bir bütün olarak Anayasanın 9' uncu maddesinin yansımaları olan Anayasanın 138' inci maddesine, 139' uncu maddesine, 140' nci maddesine ve Kurulun bu ilkelere göre kurulmasını öngören 159' uncu maddesine aykırıdır.

Ayrıca Teklif Anayasanın bir çok hükmüne aykırılık teşkil etmesi nedeniyle Anayasa hükümlerinin yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kuralları olduğunu ve kanunların Anayasaya aykırı olamayacağını hükme bağlayan Anayasanın 11' inci maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Tüm yukarıda ifade edenler göz önünde bulundurulduğunda Teklif, Anayasanın 159' uncu maddesinin son fıkrasında düzenlenen Kurul üyelerinin seçimi, dairelerin oluşumu ve işbölümü, Kurulun ve dairelerin görevleri, toplantı ve karar yeter sayıları, çalışma usul ve esasları, dairelerin karar ve işlemlerine karşı yapılacak itirazlar ve bunların incelenmesi usulü ile Genel Sekreterliğin kuruluş ve görevlerinin kanunla düzenleneceği şeklindeki bir yetkinin kullanılmasından bahisle savunulamaz.

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Yapılan görüşmeler sırasında maddeler üzerinde yapılan değişiklik ve kabuller aşağıdaki gibidir:

Teklifin çerçeve 1, 2 ve 3' üncü maddeleri oyçokluğuyla aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 4' üncü maddesi, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonları ile idari yargı adalet komisyonlarının kuruluşlarında 2802 sayılı Kanunun 113'üncü maddesinde halen yürürlükteki usulün devamını teminen Teklif metninden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 5' inci maddesi, çerçeve 4'üncü maddenin Teklif metninden çıkarılmasının zaruri sonucu olarak metinden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 6' ncı maddesi yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 4'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 50' inci maddesi ile 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin (II) sayılı cetvelinin Adalet Bakanlığına ait bölümüne serbest kadro adedi on olan Bakanlık Yüksek Müşaviri eklenmesi öngörülmektedir. 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 16/A maddesinde de Bakan tarafından kalkınma planına, yıllık programlara ve mevzuat

hükümlerine göre verilecek emir, direktif ve görevleri yerine getirmek üzere Bakanlıkta onbeş Bakanlık Yüksek Müşavirinin görevlendirilebileceği düzenlenmiş ve bu kadrolar ihdas edilerek ilgili yerlerine işenmiştir. Teklifte söz konusu kadroya ek olarak sebest kadro adedi on olan Bakanlık Yüksek Müşaviri ihdası öngörüldüğünden, Kanununun 16/a maddesinde onbeş olarak belirtilen kadro adedi yirmi beşe çıkmaktadır. Bu nedenle ilgili değişiklikliğin yapılmasını teminen çerçeve 5'inci madde oyçokluğuyla ihdas edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 7, 8 ve 9'uncu maddeleri yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 6, 7 ve 8'inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60'ncü maddesinde, idarelerdeki mali hizmetlere ilişkin görevlerin mali hizmet birimlerince yürütüleceği hükmüne bağlanmış olup, anılan Kanun ile getirilen görevler ayrılığı ilkesi gereğince insan kaynakları daire başkanlığı ile strateji geliştirme daire başkanlığının aynı yapı içinde birleştirilerek teşkilatlandırılması hem mali ve idari hizmetlerin kontrol işlemleri açısından hem de 5018 sayılı Kanunun getirdiği kamu mali yönetim sistemi ilkelerine uygunluk açısından sıkıntılara neden olabilecektir. Öte yandan 5436 sayılı Kanununun 15'inci maddesinde, teşkilat kanunlarında, Strateji Geliştirme Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı ve strateji geliştirme ve malî hizmetlere ilişkin hizmetlerin yerine getirildiği Müdürlük birimlerine ilişkin düzenleme yapılmıyaya kadar bu görevlerin yerine getirileceği birimler teknik olarak tanımlanmış bulunmaktadır. Dolayısıyla Akademi Mali Hizmetlere ilişkin görevlerin insan kaynakları ile ilgili görevleri yerine getiren birimden ayrılarak, "Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı" tarafından yürütülmesi teminen Teklifin çerçeve 10'uncu maddesi oyçokluğuyla değiştirilmiş ve yapılan teselsül doğrultusunda çerçeve 9'uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisi Genel Kuruluna Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulundan kendi üyeleri arasından seçeceği bir üyenin görevlendirilmesi teminen Teklifin çerçeve 11'inci oyçokluğuyla değiştirilmiş ve yapılan teselsül neticesinde çerçeve 10'uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 12'inci maddesi Türkiye Adalet Akademisinin Genel Kurul toplantısının Nisan ayı içinde yapılmasını sağlamak amacıyla (halen yürürlükte bulunan hüküm doğrultusunda), Teklif metninden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 13, 14, 15 ve 16'ncü maddeleri yapılan teselsül neticesinde 11, 12, 13 ve 14'üncü maddeler olarak oyçokluğuyla aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 17'nci maddesi, Türkiye Adalet Akademisi Denetim Kurulunun yıllık denetim raporunu Şubat ayının sonuna kadar Genel Kurula ve Bakanlığa sunması amacıyla Teklif metninden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 18, 19, 20, 21, 22 ve 23'üncü maddeleri yapılan teselsül doğrultusunda ve oyçokluğuyla çerçeve 15, 16, 17, 18, 19 ve 20'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Akademiye yapılacak idari personel atamalarında 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan sınırlamaların uygulanmayacağı hükmüne bağlamak amacıyla Teklifin çerçeve 24'üncü maddesi ile değiştirilmesi öngörülen 4954 sayılı Kanuna eklenen geçici 12'nci maddeye bir bent eklenmiş ve madde oyçokluğuyla çerçeve 21'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 4 ve 5'inci maddelerinin Teklif metninden çıkarılmasının zorunlu sonucu olarak bölge adliye mahkemeleri adalet komisyonlarına ilişkin düzenlemenin de metninden çıkarılması gerekmiştir. Bu nedenle Teklifin çerçeve 25'inci maddesi metninden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teftiş Kurulu Başkan ve yardımcılarının atama usulünün yeniden düzenlenmesi nedeniyle Kurul Müfettişinin yeniden tanımlanması amacıyla çerçeve 22' nci madde ihdas edilmiş ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Tasarının çerçeve 26'ncı maddesi, yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 23'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur verme yetkisinin Kurul Başkanının görevleri arasına alınması; araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlerin de kapsama alınması, bu bağlamda Kurul Başkanının görev ve yetkilerinin yeniden düzenlenmesi ve Kurul Başkanının işlemleri yargı denetimi altında olması nedeniyle Genel Kurul kararı şeklinde çıkarıldığı için yargı denetimine kapalı olan yönetmelik ve genelgelerin yargı denetimine açılması amacıyla Teklifin çerçeve 27' nci maddesinde değişiklik yapılmış ve madde yapılan teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 24'üncü madde olarak kabul edilmiştir. Ancak daha sonra İçtüzüğü'nün 43'üncü maddesi uyarınca verilen yeniden görüşme önergesi neticesinde madde yeniden görüşülmüş, yönetmelik çıkarma ve genelge düzenleme yetkisinin Başkanın görev alanı dışına çıkarılması ve dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalarla karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye verme görevinin de Başkanın görev alanı dışına çıkarılması amacıyla değiştirilmiş ve kabul edilmiştir.

Kurul Başkanının görevlerinde yapılan değişikliğin zorunlu sonucu olarak Genel Kurulun görevlerinde de değişiklik yapılması zarureti karşısında Teklifin çerçeve 28'inci maddesi değiştirilerek yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 25' inci madde olarak kabul edilmiştir. Ancak daha sonra İçtüzüğü'nün 43'üncü maddesi uyarınca verilen yeniden görüşme önergesi neticesinde madde yeniden görüşülmüştür. Bu bağlamda Genel Kurulun yönetmelik çıkarma ve genelge düzenleme yetkisinin Anayasadan kaynaklanan görev alanına münhasır kılınması amacıyla madde değiştirilmiş ve kabul edilmiştir.

Kurulda daire başkanlarının her dairenin kendi üyeleri içinden üye tamsayısının salt çoğunluğuyla belirlenecek iki aday arasından Genel Kurul tarafından seçilebilmesi ve Adalet Bakanlığı Müsteşarının daire başkanı olarak seçilememesinin hükme bağlanması amacıyla Teklifin çerçeve 29'uncu maddesi değiştirilerek yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 26' nci madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 30 maddesi, İçtüzüğü'nün 43'üncü maddesi uyarınca verilen yeniden görüşme önergesi neticesinde madde yeniden görüşülmüştür. Görüşmeler neticesinde, hakim ve savcıların görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerinin, hal ve eylemlerinin sıfat ve görevlerinin icaplarına uyup uymadığının Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hakim veya savcı eliyle araştırılması ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemler için teklifte bulunma yetkisinin İkinci Dairenin görevleri arasına aktarılması amacıyla madde değiştirilmiş ve yapılan değişiklik ve teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 27' nci madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 31 ve 32' nci maddeleri yapılan teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla 28 ve 29' uncu maddeler olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 33'üncü maddesi, Genel Kurulun atayacağı tetkik hakimlerinin Kurulun ilgili dairesi olan Birinci Dairesi tarafından teklif edilebilmesi amacıyla değiştirilmiş ve yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 30'uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 34'üncü maddesi yapılan teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla ve aynen çerçeve 31'inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teftiş Kurulunun teşekkül ile ilgili olarak Teftiş Kurulu başkan yardımcısı sayısının “üç” çıkarılmasını, Üçüncü Dairenin gözetiminde görev yapan Teftiş Kurulunun Kurul Başkanını gözetiminde görev yapmasını ve Teftiş Kurulu Başkanının görevleri ile ilgili olarak Kurula karşı sorumlu olmasını sağlamak amacıyla Teklifin çerçeve 35'inci maddesi değiştirilmiştir. Madde yapılan değişiklik ve teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 32'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Kurul müfettişlerinin atanmasında tekliflerin İkinci Daire tarafından yapılabilmesini teminen Teklifin çerçeve 36'ncı maddesi değiştirilmiş ve teselsül doğrultusunda çerçeve 33'üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 37'nci maddesinde yapılan değişiklikte, Teftiş Kurulu Başkanının ilgili kanun, tüzük ve yönetmelikler yanında Başkan tarafından verilen benzeri görevleri yapması veya yaptırması ve diğer taraftan da Teftiş Kurulu Başkanı ve Teftiş Kurulu başkan yardımcılarının Kurul müfettişlerinin sahip olduğu malî dahil her türlü hak ve yetkiye sahip oldukları açıkça hükme bağlanmaktadır. Madde yapılan değişiklik ve teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 34'üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 38'inci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla ve aynen çerçeve 35'inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 39'uncu maddesi, Genel Kurul gündeminde değişiklik yapılmasına ilişkin usul hükümlerinde düzenleme yapılması amacıyla değiştirilmiş ve oyçokluğuyla yapılan teselsüle bağlı olarak çerçeve 36'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 40'inci maddesi, dairelerin oplantı ve karar yeter sayıları ve gündeme ilişkin usullerde öngörülen değişiklik dolayısıyla değiştirilmiştir. Madde yapılan değişiklik ve teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 37'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 41'inci maddesi yapılan teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 38'inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kurul üyeleri hakkındaki disiplin soruşturması işlemlerinin Kurul Başkanı tarafından yapılması, kovuşturma işlemlerinin Genel Kurul tarafından yürütülmesi ve disiplin cezası kararlarının da yine Genel Kurul tarafından verilmesi amacıyla Teklifin çerçeve 42'nci maddesinde değişiklik yapılmıştır. Madde yapılan değişiklik ve teselsül doğrultusunda çerçeve 39'uncu madde olarak kabul edilmiştir.

Disiplin cezasına ilişkin Genel Kurul kararlarına karşı yeniden inceleme talebinde bulunulabileceği ve bu talep sonrasında Genel Kurul tarafından verilecek kararın kesin olacağına ilişkin halen yürürlükte bulunan düzenlemenin uygulanmasına devam olunması uygun görüldüğünden Teklifin çerçeve 43'üncü maddesi metinden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 44'üncü maddesi, Kurul üyelerinin adli suçlarıyla ilgili soruşturma ve kovuşturma usulünde değişiklik yapılarak Başkanın yetkisinde bulunan kovuşturma izni işlemleri Genel Kurula bırakılmasını teminen değiştirilmiş yapılan teselsül neticesinde oyçokluğuyla çerçeve 40'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Kurulun seçimle gelen üyelerinin disiplin suçu oluşturan eylemleri ile görevleriyle ilgili suçları ve kişisel suçları hakkında yürütülecek soruşturma ve kovuşturmalarda Genel Kurul toplantılarına Başkan ve hakkında işlem yapılan üyenin katılmaması, diğer taraftan da soruşturma kurulu üyelerinin toplantıya katılması ancak oy kullanmasını sağlamak amacıyla Teklifin çerçeve 45'inci maddesi değiştirilmiştir. Madde yapılan değişiklik ve teselsül neticesinde çerçeve 41'inci madde olarak oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 46' nci maddesi, tekrar atanmaya ilişkin yürürlükteki hükümlerin uygulanmasına devam olunmasını teminen Teklif metninden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Teklifin çerçeve 47' nci maddesi, yönetmelik çıkarma yetkisinin Kurulda kalmasını teminen metinden çıkarılmış ve diğer maddeler buna göre teselsül ettirilmiştir.

Kurul tarafından çıkarılan yönetmeliklerin 6087 sayılı Kanunda değişiklik yapacak olan Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunması, Kurula yapılacak idari personel atamalarında 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan sınırlamaların uygulanmaması ve Kurul üyelerinin görev yapacakları dairelerin belirlenmesinden sonra daireler arasında yapılacak görev değişikliğine istinaden dairelerin ellerindeki işleri en geç bir hafta içinde görevli daireye devretmeleri ve görevli dairenin de devredilen işi bulunduğu aşamadan itibaren yürüteceği ve sonuçlandıracağı noktasındaki geçiş hükümlerinin düzenlenmesi amacıyla Teklifin çerçeve 48' inci maddesi değiştirilmiştir. Diğer taraftan Kurul üyelikleri seçimlerine ilişkin olarak yapılan değişikliğin 6087 sayılı Kanunda değişiklik yapacak olan Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren yapılacak seçimlere uygulanması hususunun açığa kavuşturulması ve bu bakımdan herhangi bir intikal hukuku sorunu doğmaması geçici madde ihdas edilmiştir. Madde yapılan değişiklik ve teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 42' nci madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin çerçeve 49' uncu maddesi yapılan teselsül doğrultusunda ve oyçokluğuyla çerçeve 43'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Türkiye Adalet Akademisinde ihtiyaç duyulan idari kadrolar ile Kuruldaki Teftiş Kurulunda görev yapacak başkan yardımcılarının sayısının artırılması amacıyla Teklifin çerçeve 50'nci maddesine bağlı listelerde değişiklik yapılmıştır. Madde ekleriyle birlikte ve yapılan teselsül doğrultusunda oyçokluğuyla çerçeve 44' üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Teklifin 51 ve 52' nci maddeleri yapılan teselsül doğrultusunda ve oyçokluğuyla çerçeve 45 ve 46' nci maddeler olarak kabul edilmiştir.

Teklifin tümü oylanarak oyçokluğuyla kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 45' inci maddesi uyarınca Genel Kurul görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Bursa Milletvekili Hakan Çavuşoğlu ile Nevşehir Milletvekili Murat Göktürk özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Teklifin maddeleri görüşmeler sırasında redaksiyona tabi tutulmuştur.

Raporumuz, Genel Kurula sunulmak üzere yüksek Başkanlığınıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Ahmet İyimaya</i>	<i>Hakkı Köylü</i>	<i>Yılmaz Tunç</i>
Ankara	Kastamonu	Bartın

(Son oylamada bulunamadı)

Kâtip	Üye	Üye
<i>Mustafa Kemal Şerbetçioğlu</i>	<i>İlknur İnceöz</i>	<i>Bengi Yıldız</i>
Bursa	Aksaray	Batman
		(Son oylamada bulunamadı)
		(Muhalefet şerhi eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Hakan Çavuşoğlu</i>	<i>Bilal Uçar</i>	<i>Şuay Alpay</i>
Bursa	Denizli	Elazığ
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Oktay Öztürk</i>	<i>Recep Özel</i>	<i>Bülent Turan</i>
Erzurum	Isparta	İstanbul
(Muhalefet şerhimiz var)		
Üye	Üye	Üye
<i>Celal Adan</i>	<i>Murat Başesgioğlu</i>	<i>Mevlüt Akgün</i>
İstanbul	İstanbul	Karaman
(Son oylamada bulunamadı)	(Son oylamada bulunamadı)	
(Muhalefet şerhi eklidir)	(Muhalefet şerhi eklidir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ramazan Can</i>	<i>Turgut Dibek</i>	<i>Harun Tüfekçi</i>
Kırıkkale	Kırklareli	Konya
	(Muhalefet şerhim vardır)	
Üye	Üye	Üye
<i>Ali Rıza Öztürk</i>	<i>İsa Gök</i>	<i>Ömer Süha Aldan</i>
Mersin	Mersin	Muğla
(Muhalefet şerhi eklidir)	(Son oylamada bulunamadı)	(Muhalefet şerhim vardır)
	(Muhalefet şerhi eklidir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Murat Göktürk</i>	<i>Ali İhsan Yavuz</i>	<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>
Nevşehir	Sakarya	Uşak
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Muhalefet şerhim vardır)
Üye	Üye	
<i>Yusuf Başer</i>	<i>Ali İhsan Köktürk</i>	
Yozgat	Zonguldak	
	(Muhalefet şerhimiz vardır)	

MUHALEFET ŞERHİ

7.1.2014 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan 2 / 1929 Esas Numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi toplumsal gereklerden değil, 17 Aralık yolsuzluk operasyonlarının bir sonucu olarak Parlamento gündemine gelmiştir. Yargı erkini yürütmenin güdümüne sokmayı amaçlayan bu Teklife aşağıdaki gerekçelerle karşıyız.

MADDE 1- Teklifte, Yargıtay Birinci Başkanı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı seçilebilmek için Yargıtay üyeliğinde geçen en az dört yıl görev yapmış olmak şartı sekiz yıla, Birinci Başkanvekili, daire başkanı ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı vekili seçilebilmek için öngörülen üç yıllık görev süresi şartı ise altı yıla çıkarılmaktadır.

Meclisin hukuk politikasını belirleme yetkisi bulunmakla birlikte, bu yetki sınırsız değildir. Söz konusu yetkinin demokratik hukuk devletinin gerektirdiği ölçütler çerçevesinde kullanılması gerekir. Bu bağlamda Yargıtay üyelerinin Birinci Başkan ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı olabilmeye haklarına yapılan ve bu hakkın kullanımını zorlaştıran müdahale ölçüsüz olup süre sınırının yükseltilmesi Anayasa'nın 2. maddesinde yer alan demokratik hukuk devleti ilkesiyle çelişmektedir.

8.8.2011 tarihli 650 sayılı KHK'nın 12. maddesi ile yargının etkin ve verimli işlemlerini sağlamak amacıyla kısaltılan sürelerin yeniden bu Teklif ile uzatılmak istenmesi ve tekrar eski haline dönüştürülmesi demokratik hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmamaktadır.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2. maddesine aykırıdır.

MADDE 2- Teklifte, bilgi ve görgülerini artırmak, meslekleriyle ilgili staj ve araştırma yapmak, kurs, eğitim ve öğrenim görmek üzere seçilen ya da iç veya dış burstan yararlanan hâkim ve savcılar ve doktora yapmak üzere görevlendirilenler artık yalnızca Bakanlıkça yurtdışına gönderilebilecektir. Bu konuda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yetkisi kaldırılmaktadır.

MADDE 3- Teklifte, hâkim ve savcılarının, dış temsilciliklerde, uluslararası mahkeme veya kuruluşlarda muvafakatleri alınarak görevlendirilmelerinin Bakanlık tarafından yapılması öngörülmektedir. Bu konuda Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yetkisi kaldırılmaktadır.

Yargı mensuplarının bu kapsamdaki eğitim faaliyetleri ve görevlendirmelerinin siyasi müdahalelerden uzak olması mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı açısından önem arz etmektedir. Bununla birlikte bu güvenceleri sağlama konusunda anayasal bir kurum olan HSYK'nın devre dışı bırakılması hukuk devletinin en önemli unsurlarından olan kuvvetler ayrıklığı ve mahkemelerin bağımsızlığı ilkelerine aykırıdır. Düzenleme ile Kurulun yargısal işleyiş planlama yetkisi ve 6087 sayılı Kanundan doğan (6087 sayılı Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasının 5. bendi) hâkim ve savcılara izin verme yetkisi elinden alınmakta, eski düzenlemelerin aksine Kurulun görüşü dahi alınmadan yürütmenin tek taraflı bir tasarrufu ile hâkim ve savcılar üzerinde işlem yapılmasının önü açılmaktadır.

Yargı mensupları olan hâkim ve savcılarının görevlendirilmelerinde Kurulun yetkisinin kaldırılması yargının bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine aykırılık teşkil etmektedir. HSYK'nın söz konusu süreçte devre dışı bırakılması ile yürütmenin yargısal işleyişlere müdahalesi mümkün hale gelmektedir.

Bu sebeple söz konusu düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 6- Teklifte, hâkim ve savcıların meslek içi eğitimlerinin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yerine Türkiye Adalet Akademisine yaptırılması ve bu eğitime ilişkin yönetmelik çıkarma yetkisinin Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu yerine Türkiye Adalet Akademisine verilmesi düzenlenmektedir.

Anayasal güvence altına alınan mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerinin, yargı mensuplarının meslek içi eğitim faaliyetlerinde de gözetilmesi gerekir. HSYK'nın Anayasa'nın 159. maddesinde belirtilen mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatının kurumsal güvencesi olduğu göz önüne alındığında, Kurulun meslek içi eğitim süreci dışında birincil derecede sorumlu organ olmaktan çıkartılması Anayasa'ya aykırıdır.

Aynı zamanda meslek içi eğitim hâkim ve savcılar için hak ve ödevdir. Hak ve ödev kavramının doğal bir sonucu olarak düzenlenecek eğitim programları doğrudan yargısal görevlerin yerine getirilmesiyle ilintilidir. Kurula Anayasa'nın 159. maddesinde tanınan yargı bağımsızlığının kurumsal güvencesine ilişkin Anayasal kuralın meslek içi eğitimde de uygulanması gerekir. Sadece düzenlenecek yönetmelikte görüşünün alınacak olması Anayasal güvencelerin hayata geçirilmesi açısından yeterli olmayıp, Türkiye Adalet Akademisinin de bu alandaki yetkisi saklı kalmak üzere Kurul asıl belirleyici pozisyonda bulunmalı ve mevcut düzenleme muhafaza edilmelidir.

Ayrıca, 650 sayılı KHK ile 2011 yılında ve 27.6.2012 tarihli ve 6494 sayılı Kanun'un 22. maddesindeki düzenleme ile Kurula verilen asıl yetkinin bu Teklif ile tekrar Akademiye verilmesi Meclise tanınan kanun yapma yetkisinin Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen demokratik hukuk devleti ilkesi prensiplerine aykırı kullanıldığını gözler önüne sermektedir.

4954 sayılı Kanuna ilişkin Teklifin bütünü dikkate alındığında Türkiye Adalet Akademisinin özerk yapısına son verilmesi ve Adalet Bakanlığı bir başka deyişle yürütmenin etkin bir pozisyona getirilmesi karşısında AB istişari ziyaret raporlarında da belirtildiği üzere meslek içi eğitim üzerinde potansiyel ve muhtemel yürütme etkisi oluşturulmak suretiyle yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı ilkelerinden geriye gidiş niteliğindedir.

Bu sebeple söz konusu düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 9- Teklifte, Türkiye Adalet Akademisi Başkanının atanmasını teklif etme yetkisi Akademi Yönetim Kurulundan alınarak Adalet Bakanına verilmekte, Akademi Yönetim Kurulunun başkan yardımcısının atanmasını teklif etme yetkisi kaldırılmakta bunları atama yetkisi de Adalet Bakanına verilmekte, Başkanın özürü veya izinli olması ya da geçici olarak görevinden ayrılması durumunda, Başkana ait görev ve yetkilerin, Yönetim Kurulunca görevlendirilen başkan yardımcısı yerine Başkan tarafından görevlendirilen Başkan yardımcısına yerine getirilmesi öngörülmektedir.

Mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkeleri çerçevesinde görev yapan hâkim ve savcılarının meslek öncesi eğitimlerinden sorumlu olan ve meslek içi eğitimlerini gerçekleştiren Adalet Akademisi'nin klasik eğitim kurumlarından farklı olarak düşünülmesi ve siyasi müdahalelere karşı korunaklı hale getirilmesi gerekir. Söz konusu madde incelendiğinde Adalet Bakanı'nın, Adalet Akademisinin işleyişini siyasi müdahalelere olanaklı hale getirebilecek yetkilerle donatıldığı görülmektedir. Teklifinin kanunlaşması halinde Akademinin idari özerkliği ve kurulacak yapının doğal neticesi olarak da bilimsel özerkliğe son verilerek çoğulcu anlayışa dayalı temsili yapı ortadan kaldırılacaktır.

Bu sebeple söz konusu düzenleme Anayasanın 2. maddesine aykırıdır.

MADDE 11- Teklifte, Türkiye Adalet Akademisi Genel Kurulunun yapısı yeniden düzenlenmektedir. Buna göre; Genel Kurul’da;

- Bakan dâhil olmak üzere Adalet Bakanlığı temsilcisi sayısı, 8’den 11’e çıkarılmakta,
- Yargıtay üye sayısı 4’ten 2’ye düşürülmekte, (Üyeyi seçme yetkisi genel kuruldan alınıp başkanlığa verilmekte),
- Danıştay üye sayısı 3’ten bire düşürülmekte, (Üyeyi seçme yetkisi genel kuruldan alınıp başkanlığa verilmekte),
- Askeri Yargıtay üye sayısı 1 olarak kalmakta (Üyeyi seçme yetkisi genel kuruldan alınıp başkanlığa verilmekte),
- HSYK üye sayısı 1 olarak kalmakta,
- Akademi Başkan yardımcıları da Kurulun üyesi haline getirilmekte ve
- Akademi görev yapan öğretim elemanları, Diğer kurumlardan akademi görevlendirilenler ve akademi sözleşmeli olarak çalışan emekli yüksek mahkeme üyeleri, üniversite öğretim üyeleri ve alanında uzman diğer kişilerin Genel Kurulda temsiline son verilmektedir.

Hâkim ve savcıların meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerinde önemli bir yeri olan Adalet Akademisinin, yargının işleyişi ile çok sıkı bir bağlantısı bulunmaktadır. Bundan dolayıdır ki Akademinin yapısının yargı bağımsızlığını teminat altına alacak şekilde kurgulanması ve diğer eğitim kurumlarından farklı olduğunun akıldan çıkartılmaması gerekir. Bununla birlikte Teklif ile Akademi Yürütme Kurulu üyeliklerinde yürütme organının doğrudan veya dolaylı müdahalesi ile seçilen üye sayıları artırılmaktadır. Bu ise Akademi yürütme organını daha etkin hale getirmektedir. Böyle bir kurgunun Akademinin işleyişini siyasi müdahalelere açık hale getireceğinden hukuk devleti ilkesine aykırılık teşkil edeceği açıktır.

Öte yandan, Genel Kurul ve Yönetim Kurulu yapısının çoğulcu anlayışın bir gereği olarak demokratik bir şekilde temsiline olanak sağlayacak biçimde düzenlenmesi gerekmektedir. Söz konusu teklif ile Genel Kurul’un 22 üyesinin Bakanlığın yetkisi dâhilinde belirlenmesi öngörülmekte, yürütme organı bu kurullar üzerinde mutlak bir otorite haline getirilmektedir. Böylece temsil edilen diğer yargı kurumları ve kuruluşlarının da iradesi devre dışı bırakılmaktadır. Bu Teklif aynı zamanda hâkim-savcı alımı mülakat komisyonunda Akademi Yönetim Kurulu üyeleri arasından iki üyenin görevlendirilmesinde de yürütme organını tek söz sahibi haline getirmektedir. Bu durumun hem çoğulcu anlayışa ve hem de mülakat komisyonuna ilişkin AB raporlarında belirtilen eleştirilere aykırı olduğu açıktır.

Bu sebeple söz konusu düzenleme Anayasanın 2. maddesine aykırıdır.

MADDE 24- Teklifte, teklifin kabul edilip yürürlüğe girmesiyle Türkiye Adalet Akademisinin mevcut başkan, başkan yardımcıları, genel kurul, yönetim kurulu, denetim kurulu üyeleri ile görevlendirilen hâkim ve savcılar ve diğer personelin görevleri sona erdirilmektedir. Anılan görevlilerin görevlerinin sona ermesi sonrasında Akademinin tamamıyla boşalan organlarının yeniden oluşturulması usulü ve süreci ile diğer hususlar da bu geçici maddeyle düzenlenmektedir.

Hâkim ve savcıların meslek öncesi ve meslek içi eğitimlerinde önemli bir yeri olan Adalet Akademisinin, yargının işleyişi ile çok sıkı bir bağlantısının olduğu açıktır. Bundan dolayıdır ki oluşumunun yargı bağımsızlığını teminat altına alacak şekilde kurgulanması ve diğer eğitim

kurumlarından farklı olduğunun akıldan çıkartılmaması gerekir. Teklif metni ile Akademinin mevcut yapısı tümüyle tasfiye edilmekte ve Teklifin diğer maddeleri incelendiğinde Akademinin yeniden oluşumu büyük oranda siyasi iradenin yani yürütme organının etkisine açık hale getirmektedir. Yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı açısından önemli bir konuma sahip olan Akademinin, Teklifin yasalaşması durumunda yürütmenin kontrolünde bir organ haline geleceği kuşkusuzdur.

Bu sebeple söz konusu düzenleme Anayasanın 2. maddesine aykırıdır.

Keza, tüm çalışanların yasama faaliyeti ile görevine son verilmek suretiyle bu kişilerin yasama tasarrufuna dava açma hakkı bulunmadığından hak arama özgürlüğü ortadan kaldırılmak suretiyle yargı denetimi engellenmektedir. Bu açıdan Anayasa'nın 2 ve 36.maddelerine açıkça aykırılık bulunmaktadır.

MADDE 26- Teklif ile Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak üzere hâkimlerin idari görevleri ile delilleri değerlendirme ve suç niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcıların adli görevlerine ilişkin konularda genelge düzenleme yetkisi ortadan kaldırılmaktadır.

Adalet Bakanlığı'nın hâkim ve savcılar üzerindeki yetkileri Anayasa'nın 140 ve 144. maddelerinde sınırlı bir şekilde düzenlenmiştir. Savcıların idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığı'na bağlılık esas iken, Anayasa'nın 140. maddesinin altıncı fıkrasında belirtilen hâkimlerin idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığı'na bağlılığının da aynı maddenin ikinci fıkrasıyla birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir. Fıkra, hâkimlerin, adli ve idari görev ayrımı yapılmaksızın, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına göre görev yapacağı belirtilmiştir. Dolayısıyla idari görevler yönünden de olsa hâkimlerin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına göre görev yapması anayasal bir zorunluluktur. Bu noktada Kurul'un Anayasanın 159. maddesinde yargının bağımsızlığının kurumsal güvencesi olarak oluşturulduğu göz önüne alındığında, yargısal bağımsızlığı koruma adına hakimlerle ilgili idari görevlere ilişkin genelge çıkarabilmesi gerekir.

Ayrıca, Anayasanın 140. maddesinin 6. fıkrasında savcıların idari yönden Bakanlığa bağlı oldukları ifade edildikten sonra 144. maddesinde savcıların *sadece idari görevleri* yönünden Bakanlık denetimine tabi olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla her iki madde de Bakanlık, savcılarının *sadece idari görevleri* ile ilgili olarak yetkili kılınmıştır. Bu sebeple delilleri değerlendirme ve suç niteleme yetkisi hariç olmak üzere savcılarının *adli görevlerine* ilişkin konularda Bakanlığın genelge çıkarması Anayasaya açıkça aykırıdır. Kuvvetler ayrılığı ve mahkemelerin bağımsızlığı ilkeleri uyarınca bu konuda genelge çıkarma yetkisinin Kurul'a ait olduğu açıktır.

Son olarak AB istişari ziyaret raporlarında Adalet Bakanlığı'nın genelge düzenleme yetkisinin savcılarının idari görevleriyle sınırlı tutulması yönündeki eleştiriler dikkate alınarak düzenleme yapılması AB müktesebatı sürecinin bir gereğidir.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2., 138., 140., 144 ve 159. maddelerine açıkça aykırıdır.

MADDE 27- Teklifte, Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak, yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek, dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek ve Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararlar vermek” konuları Kurul Başkanının yani Adalet Bakanının görev ve yetkileri kapsamına alınmaktadır.

MADDE 28- Teklifte, Kurul Başkanının görevlerinde yapılan değişikliklerin zorunlu sonucu olarak Genel Kurulun görevlerinde de yeniden düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca daire kararlarına yapılan itirazların itiraz merciinde değişiklik yapıldığından bu görev de Genel Kuruldan alınmaktadır.

Anılan düzenlemeler ile yargı bağımsızlığı açısından hâkim ve savcılarının mesleki kariyerleri hakkında önemli etkisi olan müfettişler ve Teftiş Kurulu ile Kurulun işleyişinde önemli bir konuma sahip olan genel sekreter yardımcılarını doğrudan yürütmenin kuruldaki temsilcisi olan Adalet Bakanına, dolayısıyla siyasal iktidara bağlanmaktadır. Söz konusu düzenleme kuvvetler ayrılığı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine açıkça aykırıdır. Dolayısıyla düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 140 maddelerine aykırıdır. Genel Kurul’a ait olan yetki yürütme organına devredilmektedir.

Genel Kurulun görev alanında olan “dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek” yetkisi Başkan sıfatıyla Adalet Bakanına bırakılmaktadır. Bu yetki, Bakana ve dolayısıyla yürütmeye dairelerinin çalışmalarına her zaman müdahale etme, daireleri yönlendirme olanağı vermektedir. Bu ise kuvvetler ayrılığı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine göre çalışması gereken Kurul’un devre dışı bırakılması anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu düzenleme de Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine açıkça aykırıdır.

Kurul üyeleri hakkındaki disiplin soruşturması ile suç soruşturması ve kovuşturma işlemlerinde yürütmenin temsilcisi ve siyasal bir kişilik olan Adalet Bakanına etkin bir rol verilmesi kuvvetler ayrılığı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine göre çalışması gereken Kurul’un ve dolayısıyla üyelerin bağımsızlığını etkileyecek mahiyettedir. Bu yönüyle düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine açıkça aykırıdır.

Son olarak Kurulun görevlerine ilişkin hususlarda yönetmelik çıkarma ve genelge düzenleme yetkisi, verilen önerge ile tekrar Genel Kurulun görevleri arasında bırakılmaktadır. Teklifin ana metnin gerekçesinde düzenleyici işlemlere karşı yargı yolunun açılabilmesi için bu yetkilerin Başkana bırakıldığı, Kurulun düzenleyici işlemlerine karşı yargı yoluna başvurulmadığı ve denetlenemediği gerekçeleriyle yetki değişimi yapıldığı ifade edilmektedir. Yapılan bu son değişiklik, şimdiye kadar ileri sürülen gerekçeler ve oluşturulan kamuoyu algısı ile de bağdaşmamaktadır.

MADDE 29- Teklifte, Kurulda dairelerinin oluşumu yeniden düzenlenmekte, Başkana üyelerin hangi dairede görev yapacağını belirleme ve her dairenin kendi üyeleri içerisinde üye tamsayısının salt çoğunluğu ile belirlenecek iki aday arasından daire başkanının Genel Kurul tarafından seçileceği düzenlenmektedir.

MADDE 30- Teklifte dairelerin görevleri yeniden belirlenmektedir. Daha önce ikinci daireye ait bazı görevler üçüncü daireye verilmektedir.

Anayasa’nın 159. maddesine göre Kurul mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine göre çalışmalarını yürütür. Dolayısıyla kurulun tüm organizasyonunun bu ilkeler çerçevesinde kurgulanması gerekir. Anayasa’nın 159. maddesine paralel şekilde Kurulun işleyişine ilişkin olarak Meclis’e tanınan kanun çıkartma yetkisi, sınırlı bir yetki olup “mahkemelerin bağımsızlığı” ve “hâkimlik teminatı” ilkeleri çerçevesinde kullanılabilir.

Bununla birlikte, Teklifin anılan maddesi incelendiğinde bu ilkelerin hiçe sayıldığı, Kurul başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının yetkilerinin olağanüstü derecede arttırıldığı, Kurulun bir nevi Bakana bağlı bir kuruluş haline dönüştürülerek bağımsızlığının zedelendiği görülmektedir.

Anayasa koyucu, Kurulun çoğulcu ve geniş bir temsil esasına göre oluşmasını kurgulamıştır. Bu amaçla üyelerin geldikleri kaynaklar çeşitlendirilmiş ve zenginleştirilmiştir. Anayasada öngörülen bu yapıyla kurul mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı çerçevesinde çok önemli yetkilerle donatılmıştır. Bu bağlamda özellikle hâkim ve savcılarının özlük hakları konusunda çok önemli yetkilere sahip daireler olan Birinci ve İkinci dairelerin üye sayılarının azaltılması ve daire oluşumunda üyelerin geldikleri kaynakların göz önünde bulundurulmaması, Kurula tanınan güvencelerin anayasaya aykırı şekilde zayıflatıldığı anlamını taşımaktadır.

Buna ek olarak Kurulun bağımsız şekilde çalışmasını teminat altına almak amacıyla dairelerin çalışmalarına katılmayacağı Anayasa’da açıkça belirtilen ve disiplin soruşturmalarına ilişkin Genel Kurul toplantılarına başkanlık edemeyeceği vurgulanan Kurul Başkanı sıfatıyla Adalet Bakanının, tek başına çok önemli kararlara imza atacak olan daire üyelerini tek başına belirlemesi kabul edilemeyecek ve Anayasaya açıkça aykırılık teşkil eden bir düzenlemedir.

Yapılmak istenen böylesi bir düzenleme ile geniş tabanlı temsil ilkesi fiilen yok edilerek ilk derece mahkemeleri ve yüksek yargıda yapılan seçimlerin işlevsiz kılınması amaçlanmaktadır.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine açıkça aykırıdır.

MADDE 32- Teklifte, Genel Sekreter adaylarının belirlenmesi için yapılan seçime ilişkin usulde değişiklik yapılmakta ve her üyenin ancak bir adaya oy vermesi esası getirilmektedir. Genel sekreter yardımcılarının da Genel Kurul yerine Başkan tarafından atanması düzenlenmektedir. Genel sekreter yardımcılarının görev dağılımının Genel Sekreter yerine Başkan tarafından yapılması öngörülmektedir.

Teklifte yer alan bu düzenleme, daha önceden Anayasa Mahkemesi’nin 2010/49 Esas ve 2010/87 Karar sayılı kararı ile demokratik hukuk devletine aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilen Anayasa’nın 159. maddesine ilişkin iptal hükmü ile benzer içeriktedir. Yani Anayasa Mahkemesi’nin iptal ettiği bir anayasa hükmü, yasa Teklifi ile yasal bir düzenleme ile hayata geçirilmeye çalışılmaktadır. Bu uygulama açıkça Anayasa’nın 153. maddesine aykırılık teşkil etmektedir.

Buna ek olarak Genel Sekreter yardımcılarının Genel Kurul yerine Başkan sıfatıyla Adalet Bakanınca ataması ve Genel Sekreter tarafından yapılacak iş bölümüne doğrudan Başkan’ın müdahalesi, Kurulun işleyişine hâkim olması gereken ve Anayasa’nın 159. maddesinin özünü teşkil eden mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine aykırıdır. Zira Kurulun işleyişinde önemli yetkilere sahip olan Genel Sekreterlik yapısının yürütmenin müdahalesine ve yönlendirmesine açık hale getirilmesi, Kurulun bağımsız işleyişine dolaylı olarak bir müdahale niteliğindedir.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2., 138., 153. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 33- Teklifte, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunda görev yapan tetkik hâkimlerinin atanması usulü değiştirilmekte ve burada Genel Kurulun Birinci Daire tarafından teklif edilen iki katı aday içinden seçim yapması esası benimsenmekte, ayrıca Başkanın bizzat geçici görevlendirme yapabilmesi düzenlenmektedir.

Anayasa’nın 159. maddesinde açıkça Kurul müfettişleri ile Kurul’da geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar atama yetkisinin Genel Kurul’a ait olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu açık düzenleme karşısında bu yetkinin yasa ile sınırlandırılması olanaklı değildir. Teklif metni incelendiğinde Anayasal düzenlemeye rağmen, tetkik hâkimlerinin seçiminin Birinci Daire tarafından teklif edilen iki katı aday arasından Genel Kurul’ca seçileceği öngörülmektedir. Yani Anayasa tarafından herhangi bir sınırlandırmaya ve şarta tabi tutulmayan Genel Kurul yetkisi, kanuni

düzenleme ile daraltılmaya çalışılmaktadır. Yani mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına göre çalışması gereken Kurul, tetkik hâkimi alımında Birinci Daire'nin teklif edeceği adaylar arasından seçim yapmak zorunda bırakılmaktadır. Dairelerin oluşumunda ve üyelerin belirlenmesinde etkili kılınan Adalet Bakanı'nın Birinci Daireyi'de iradesi doğrultusunda şekillendirebileceği gerçeği karşısında bu hüküm dolaylı yönden Kurulun iradesini yürütme organına bağlı kılmaktadır.

Bununla birlikte Kurul başkanı sıfatıyla Adalet Bakanı, Kurulda çalışacak tetkik hâkimlerin tamamını, Genel Kurul kararına gerek duymaksızın geçici görevlendirme ile yapma yetkisi ile de donatılmaktadır. Bu yetkinin kullanılması durumunda Anayasa ile Genel Kurula verilen yetki sınırlandırılmayıp yok edilmiş olacaktır.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 34- Teklifte Kurul personelinin atanmasındaki yetki, başkanvekili ve Genel Sekreterlikten alınarak başkana verilmektedir. Açıkta ilk defa atamalarda da merkezi sınav sonuçları yanında ayrı bir mülakat ve uygulama sınavı getirilmiştir. Ayrıca söz konusu hükme adalet uzman yardımcıları ve uzmanlarının muvafakatleri alınarak Kurul Başkanı tarafından Kurulda görevlendirilebileceğine ilişkin bir hüküm de eklenmektedir.

Kurulun Anayasa'nın 159. maddesinin ilk fıkrasında belirtilen mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre çalışabilmesi için organizasyon şemasının da buna göre şekillendirilmesi gerekir. Daha öncesinde Kurulun kendi demokratik işleyişi içerisinde şekillenen bir yapının yetkisinde olan personel atama yetkisinin doğrudan Başkan sıfatıyla Adalet Bakanına bırakılması, Kurulun bağımsız şekilde faaliyette bulunması yönünde önemli bir engel teşkil edecektir. Kurulda görev yapacak personelin, kurulun işleyişinde sahip olduğu önem ve konum dikkate alındığında, siyasi yönlendirmeye ve yürütmenin etkisine açık bir personel yapılanmasının doğuracağı sakıncaları tahmin etmek güç olmayacaktır. Teklifin bu maddesi, daha önceki maddelere hâkim olan, yürütmenin Kurulun faaliyetlerini kontrol etme iradesinin değişik bir görünümü ve destekleyicisi niteliğindedir.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 35- Teklifte üçüncü daire başkanının gözetiminde görev yapmakta olan Teftiş Kurulunun, Kurul Başkanının gözetiminde görev yapması ve Teftiş Kurulu Başkanının görevlerini yerine getirirken Kurul Başkanına karşı sorumlu olması esası getirilmekte, Teftiş Kurulu Başkan yardımcılarının sayısı üçe çıkartılmaktadır.

MADDE 36- Teklifte Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcılarının birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından muvafakatleri alınarak Kurul Başkanı tarafından atamalarının yapılacağı hükmü getirilmektedir. Bunun yanı sıra Kurul müfettişlerinin atanması usulü de değiştirilmektedir. Müfettişlerin atanmasında "*Genel Kurul tarafından*" atanma yerine "*İkinci Daire tarafından teklif edilen iki katı aday içinden muvafakatleri alınarak Genel Kurulca atanır.*" şeklinde düzenleme getirilmektedir.

MADDE 37- Teklifte Teftiş Kurulu Başkanının ilgili Kanun, tüzük ve yönetmelikler yanında ilgili daire başkanı tarafından verilen benzeri görevleri yapmak yerine "*Başkan tarafından verilen benzeri görevleri*" yapması veya yaptırması şeklinde düzenleme yapılmaktadır.

Teftiş Kurulu Başkan ve yardımcılarının seçim yetkisinin siyasi bir kişilik olan Bakana verilmesi, bu kurulunun yargı mensupları üzerinde yerine getirdiği hassas görev nazara alındığında, kuvvetler ayrılığı, yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine açıkça aykırıdır. Başkan ve başkan

yardımcılarının seçiminde, Genel Kurul’unun değil de, siyasi bir aktör olan Başkanın aktif rol alması ve Teftiş Kurulunun Başkanın denetim ve gözetimi altında çalışıyor olması yargı bağımsızlığı üzerinde yürütme lehine kabul edilemez bir siyasi müdahale olanağı oluşturmakta ve hâkimlik teminatını zedelemektedir. Bu yönüyle AB ilerleme ve istişari ziyaret raporlarında belirtilen eleştiriler doğrultusunda düzenlenen mevcut yapının bozulmasına ile buna bağlı olarak beraberinde AB müktesebatı sürecinde elde edinilen kazanımların kaybına neden olacaktır.

Anayasa’nın 159. maddesinde açıkça Kurul müfettişleri ile Kurul’da geçici veya sürekli olarak çalıştırılacak hâkim ve savcılar atama yetkisinin Genel Kurul’a ait olduğu hüküm altına alınmıştır. Bu açık düzenleme karşısında bu yetkinin yasa ile sınırlandırılması olanaklı değildir. Teklif metni incelendiğinde Anayasal düzenlemeye rağmen, müfettiş seçiminin İkinci Daire tarafından teklif edilen iki kat aday arasından Genel Kurul’ca seçileceği öngörülmektedir. Yani Anayasa tarafından herhangi bir sınırlandırmaya ve şarta tabi tutulmayan Genel Kurul yetkisi, kanuni düzenleme ile daraltılmaya çalışılmaktadır. Yani mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına göre çalışması gereken Kurul, müfettiş alımında İkinci Daire’nin teklif edeceği adaylar arasından seçim yapmak zorunda bırakılmaktadır.

Dairelerin oluşumunda ve üyelerin belirlenmesinde etkili kılınan Adalet Bakanı’nın İkinci Daireyi’de iradesi doğrultusunda şekillendirebileceği gerçeği karşısında bu hüküm dolaylı yünden Kurulun iradesini yürütme organına bağlı kılmaktadır.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2., 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 38- Yargıtay, Danıştay ve Türkiye Adalet Akademisi genel kurullarından seçilecek Kurul üyeliği için her üyenin; birinci sınıf adli ve İdari yargı hâkim ve savcılar arasından seçilecek Kurul üyeliği için her hâkim ve savcının; kendi aralarından seçecekleri asıl ve yedek üyelerin toplam sayısı kadar aday için oy kullanabilmesi usulünden vazgeçilerek üyelik seçimlerinde ancak herkesin bir aday için oy kullanmaları usulü benimsenmektedir.

Söz konusu düzenleme, Anayasa Mahkemesi’nin Anayasa’nın 159. maddesine ilişkin daha önce iptal ettiği düzenlemenin birebir aynısıdır. Anayasa Mahkemesi 2010/49 Esas ve 2010/87 Karar sayılı kararında Kurul üyeliği için yapılacak seçimlerde yargı mensuplarının ancak bir aday oy kullanabileceklerine ilişkin kuralı demokratik hukuk devletine aykırı olduğu gerekçesiyle iptal etmiştir. Anayasa Mahkemesi’nin iptal ettiği bir kurala benzer içerikte yeni bir kuralın yasa ile tekrar getirilmeye çalışılması hukuken kabul edilemez bir düzenlemedir.

Bu nedenle düzenleme Anayasa’nın 2. ve 153. maddelerine açıkça aykırıdır.

MADDE 41- Teklifle dairelerin yeniden inceleme talepleri hakkında verdikleri kararlara karşı yapılan itirazların Genel Kurula değil de kararı veren daireyi numara olarak izleyen daireye, üçüncü daire için ise birinci daireye yapılması öngörülmektedir.

Teklif ile; Genel Kurula tanınan itirazı inceleme yetkisi ortadan kaldırılmaktadır. Birbirini izleyen dairelere, kararlara karşı yapılan itirazları değerlendirme yetkisi tanınmaktadır. Buna göre siyasi bir kişilik olan Adalet Bakanının, daire üyelerinin dağılımı ve dairelerin oluşumu üzerindeki yetkisi dikkate alındığında; hâkim ve savcılarla ilgili atama, yetki, terfi ve disiplin gibi çok önemli işler hakkında yapılacak itirazların herhangi siyasi müdahale olanağı bulunmayan, geniş bir temsil tabanına sahip Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekir. Zira Genel Kurul geniş tabanlı bir temsil içermekte, dolayısıyla bağımsız ve tarafsız adil bir sürecin işlemesine olanak tanımaktadır. Bu

anlamda teklif; Anayasa'nın 159. maddesinin birinci fıkrasında yer alan, Kurul'un mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkesine göre düzenleneceğine ilişkin kurala aykırılık oluşturmaktadır. Zira siyasi bir kişilik olan Adalet Bakanının, daire üyelerinin dağılımı ve dairelerin oluşumu üzerindeki yetkisi dikkate alındığında; hâkim ve savcılarla ilgili atama, yetki, terfi ve disiplin gibi çok önemli işler hakkında yapılacak itirazların Bakanın müdahalesine açık dairelerce karar bağlanması mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına aykırıdır.

Bu nedenle düzenleme Anayasa'nın 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 42- Teklifte, Kurul üyelerinin disiplin işlemlerinde Genel Kurul'un sahip olduğu bazı yetkiler kaldırılarak Başkan'a verilmektedir.

MADDE 43- Teklifin 42. maddesinde Başkanın disiplin konusunda yetkilerinde Genel Kurul aleyhine bir artış meydana gelmektedir. 43. madde de bu disiplin işlemlerinde Başkan tarafından verilen kararlara ilişkin "*yeniden başvuru*" yapılmasını düzenlemektedir.

MADDE 44- Kurul üyelerinin suç soruşturmalarında soruşturma izinleri, üç kişilik soruşturma kurulunun Başkan tarafından verilmesi esası düzenlenmektedir.

Önerge ile söz konusu Teklif metni yumuşatılmış olmasına rağmen mevcut bu hali dahi HSYK üyelerinin mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına göre görev yapacağını düzenleyen Anayasa'nın 159. maddesine açıkça aykırıdır.

Hâkimler ve savcılar hakkında atama, yetki, terfi, disiplin gibi işlemler hakkında karar verecek olan Kurul üyeleri üzerinde Adalet Bakanının bu ölçüde bir yetkiye dahi olsa sahip olması başta kuvvetler ayrılığı olmak üzere yargı bağımsızlığı ve hakimlik teminatı ilkelerine açıkça aykırıdır.

Bu nedenle düzenleme Anayasa'nın 2., 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 48- Teklifte Kurul üyeleri hariç Kurulda görev yapan genel sekreter ve yardımcılar ile Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcılar, kurul müfettişleri, tetkik hâkimleri ve idari personelin kuruldaki görevlerinin sona ereceği düzenlenmektedir. Yeni yönetimi belirlemek ise tamamıyla Başkanın yetkisine verilmektedir. Kurul üyelerinin dairelerin yeniden oluşumunda görev yerlerinin belirlenmesi yetkisi de Başkana verilmektedir.

Anayasanın 159. maddesinde yargının bağımsızlığının kurumsal güvencesi olarak oluşturulan ve mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkesine göre kurulup görev yapması öngörülen Kurul'un kendi organizasyon yapısında görev yapacak genel sekreter ve genel sekreter yardımcılarının, görev yapan diğer tetkik hâkimi ve müfettişlerin görevlerine son verilmesinde devre dışı bırakılması ve bu yetkinin siyasi bir kişilik olan Bakanın verilmesi, başta kuvvetler ayrılığı ilkesi olmak üzere yargı bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerine açıkça aykırıdır. Zira Başkan sıfatıyla Bakan siyasi bir kişiliktir ve tüm görevlendirmelerin Bakan tarafından yapıldığı bir durumda hukuk devletinin vazgeçilemez unsurları olan kuvvetler ayrılığı, mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı ilkelerinin geçerli olabilmesi olanaklı değildir. Dolayısıyla hâkimlik teminatına sahip personelin görevden alınması, ardından da yeni görevlendirmelerin siyasi bir kişilik olan Bakanın iradesine tabi kılınması Anayasa gereği mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatına göre kurulup görev yapması gereken Kurul'a yürütmenin çok açık bir müdahalesidir.

Anayasanın 159. maddesinin ilk fıkrasında Kurul'un mahkemelerin bağımsızlığı ve hâkimlik teminatı esaslarına göre kurulacağı ve görev yapacağı belirtilerek Kurul'un sadece görevleri itibarıyla değil aynı zamanda organizasyon yapısı yönünden de mahkemelerin bağımsızlığı ilkesine göre

teşkilatlanacağı kural altına alınmıştır. İlgili fıkraya bakıldığında Kurul'un yargının bağımsızlığının korunmasında temel bir güvence olarak kabul edildiği ve bu kabulden hareketle yargı mensubumemur ayrımı yapılmaksızın Kurul bünyesinde çalışan tüm personelin mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi çerçevesinde istihdam edileceği öngörülmüştür. Mahkemelerin bağımsızlığı hâkimlerin bağımsızlığından daha geniş bir kavram olup, yargı organının üyeleri ile beraber tüm bir teşkilat yapısı olarak yürütmeye karşı bağımsızlığını ifade etmektedir. Anayasa koyucu mahkemelerin bağımsızlığı kavramının geniş anlamından hareketle 159. maddenin ilk fıkrasında yargı mensubumemur ayrımı yapmaksızın Kurul'un, bünyesinde çalışan tüm personeli yönüyle mahkemelerin bağımsızlığı ilkesinden hareketle teşkilatlanacağını kurala bağlamıştır. Oysa teklif ile Anayasanın 159. maddesinin ilk fıkrasında ifade edilen ve Kurul'un teşkilat yapısı oluşturulurken göz önüne alınacak mahkemelerin bağımsızlığı ilkesi bertaraf edilerek Kurul bünyesinde istihdam edilecek memurların atanmasında tümüyle siyasi bir kişilik olan Adalet Bakanı yetkili kılınmıştır.

Keza, Teklifle Kurul üyeleri hariç Kurulda görev yapan genel sekreter ve yardımcılarını ile Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, kurul müfettişlerini, tetkik hâkimlerini ve idari personelin yasama faaliyeti ile görevine son verilmek suretiyle bu kişilerin yasama tasarrufuna dava açma hakkı bulunmadığından hak arama özgürlüğü ortadan kaldırılmak suretiyle yargı denetimi engellenmektedir. Bu açıdan Anayasa'nın 2 ve 36. maddelerine açıkça aykırılık bulunmaktadır.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 138. ve 159. maddelerine aykırıdır.

MADDE 49- Teklifle Anayasa Mahkemesine yüksek mahkemelerden Cumhurbaşkanınca seçilecek üye adaylarının belirlenmesinde kıdemi en az altı yıl olan adaylar arasından seçimin yapılması ve yapılacak seçimde her bir üyenin her boş üyelik için bir adaya oy kullanabilmesi öngörülmektedir.

Teklifin ilgili maddesi ile; 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'da değişiklik öngörülmüş, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi genel kurullarınca Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilmek üzere Cumhurbaşkanına sunulacak üyeler için *"en az 6 yıl kıdemli olma"* şartı getirilmiştir. Oysa 6216 sayılı Kanun'un tekliften önceki lafzı Anayasa'nın aynı konuyu düzenleyen 146. maddesinin 3. fıkrasıyla birebir aynıdır. Dolayısıyla teklif ile aslında 6216 sayılı Kanun değil *"hukuka karşı hile"* ile Anayasa'nın 146. maddesinin 3. fıkrası değiştirilmiştir. Zira teklif ile 146. madde de olmayan *"en az 6 yıl kıdemli olma"* gibi yeni bir şart getirilmiş ve böylelikle olağan kanun aracılığı ile anayasa değişikliği gerçekleştirilmiştir. Söz konusu teklif bu anlamda Anayasa'nın 146. maddesinin açıklanması olarak da görülemez. Çünkü teklif ile öngörülen yasa değişikliği Anayasa'nın Anayasa Mahkemesi üyeliğine seçilebilme koşullarının düzenlendiği 146. maddesini somutlaştıran/açıklayan bir düzenleme değil, bu madde de getirilen koşula (genel kurullarca karar vermek) ek koşul getirmek (en az 6 yıl kıdemli olmak) suretiyle bu maddeyi değiştiren bir yasa niteliğindedir. Anayasa-kanun ilişkisinde somutlaştırma/açıklama ile değiştirme işlevleri arasındaki çok önemlidir. Zira anayasa-kanun ilişkisinde kanunların ancak *somitlaştırma/açıklama fonksiyonu* söz konusudur, bir anayasa kuralını değiştirmek olağan kanunların değil anayasa değişikliğine ilişkin kanunların üstlenebileceği bir fonksiyondur. Diğer bir ifadeyle Anayasanın 11. maddesinde kural altına alınan *"anayasanın bağlayıcılığının ve üstünlüğünün"* zorunlu sonucu olarak anayasalar olağan yasama organınca olağan kanunlar yoluyla değil anayasa koyucu tarafından anayasa değişikliğine ilişkin kanunlar yoluyla değiştirilmek zorundadır.

Bu nedenle düzenleme Anayasanın 2., 6. ve 11. maddelerine aykırıdır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle 2 / 1929 Esas Numaralı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine karşıyız.

<i>Turgut Dibek</i>	<i>İsa Gök</i>	<i>Ali Rıza Öztürk</i>
Kırklareli	Mersin	Mersin
<i>Ömer Süha Aldan</i>	<i>Dilek Akagün Yılmaz</i>	<i>Ali İhsan Köktürk</i>
<i>Muğla</i>	<i>Uşak</i>	<i>Zonguldak</i>

ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA
MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
MİLLETVEKİLLERİNİN MUHALEFET GEREKÇESİ

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve arkadaşlarının verdiği “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” üzerinde usul ve esasına ilişkin muhalefet görüşümüz aşağıdadır.

Anayasalar, vatandaşların temel hak ve hürriyetlerini teminat altına alan, milletin bir arada birlikte yaşama arzusunu ve toplumsal değerlerini koruyan, Devletin yapısını, siyasi rejimini, organlarının görev ve yetkilerini belirleyen, temel hukuk normlarıdır.

Bu niteliği itibarıyla Anayasalar, Kanunlar hiyerarşisinin en üstündedir. Kanunlar dâhil hukuku oluşturan bütün mevzuat öncelikle Anayasaya uygun olmak zorundadır.

I- Bu genel değerlendirme ışığı altında, Milliyetçi Hareket Partisi; Teklifin, Asli veya Tali Komisyon olarak Anayasa Komisyonunda görüşülmesini temin etmek amacıyla;

1. Teklifin parlamenter sistemin kuvvetler ayrılığı, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı, hâkim teminatı ilkelerini tehdit eden, yargı erkini yürütme organının tahakkümü altına sokan, Adalet Bakanına, darbe ve muhtıraların etkili olduğu olağanüstü dönemlerde bile tanınmayan yetkiler ile donatılmasının Anayasal siyasi rejimi değiştirecek vahamette Anayasaya aykırı olduğu ifade edilerek Anayasa Komisyonunda görüşülmesini talep etmiştir.

Bu talep Adalet Komisyonunda kavga ve münakaşalar arasında değerlendirilmemiştir.

2. Anayasa Komisyonu Başkanı tali Komisyon olarak Teklifi gündeme almayacağını yazı ile Adalet Komisyonuna bildirmiştir.

3. Usul tartışmaları bitirilmeden İçtüzüğe aykırı bir şekilde Adalet Komisyonu Başkanı tarafından oylanmış, AKP milletvekillerinin oy çokluğu ile Teklifin maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

4. Anayasa Komisyonu Üyelerimizin imzaladığı olağanüstü toplantı çağrısı Anayasa Komisyonuna sunulmuş, İçtüzüğün 26/4 maddesi gereğince 14 Ocak 2014 günü saat 15.30 da toplanması gerekirken;

- Aynı saatte Anayasa Komisyonu toplantı salonunun Milli Eğitim Komisyonuna tahsis edildiği,
- Komisyonun, Başkanı, Başkanvekili, Sözcüsü ve Katibi ile AKP’li üyelerinin toplantıya gelmediği,
- Olağanüstü toplantıya 9 milletvekili katılmasına ve İçtüzüğün 27/2 maddesine göre toplantı yeter sayısı bulunmasına rağmen; Komisyon Başkanı, Başkanvekili veya Sözcüsü katılmadığı için İçtüzüğün 27/1 maddesi uyarınca Teklifin Anayasaya aykırılığının müzakeresine geçilemediği tutanaklarla tespit edilmiştir.

5. MHP adına söz alan her milletvekili gerek Anayasada gerekse İçtüzükte yer alan bütün imkânları kullanmış, her maddede anayasaya aykırılık iddiasını tekrarlamış, önergeler vermiştir.

Böylece Adalet Komisyonunda Anayasa ve İçtüzüğün verdiği bütün imkânlar kullanılmasına rağmen Anayasaya aykırılık iddiası görüşmeler tamamlanmadan önce Yetkili Anayasa Komisyonunda görüşülmemiş, Adalet Komisyonunda yapılan oylama ve AKP milletvekillerinin oyu ile reddedilmiştir.

Bu müzakere süreci Teklifi Anayasa uygun hale getirmemiş, aksine yaşanan hukuka aykırılıklar yeni Anayasa ve İçtüzük ihlallerine sebep olmuştur.

II- Teklifin Anayasaya Aykırılığı

1. Teklif amacı bakımından Anayasanın özüne ve sözüne aykırıdır.

17 Aralık 2013 tarihinde İstanbul’da başlatılan bir operasyonda bazı Bakanların, yakınlarının ve yakın ilişki içinde buldukları kişileri kapsamı sebebiyle başta Başbakan olmak üzere AKP yetkilileri soruşturmada görev alan kolluk kuvvetlerini ve Cumhuriyet Savcılarını hedef alan açıklamalarda bulunmuş ve açıkça tehdit etmişlerdir.

Ortada bulunan delillere göre hukukun işlemlerini beklemek yerine var olan delillerin değiştirilmesi, yok edilmesi, karartılması ve hatta mahkeme kararlarının yerine getirilmesini engellemek amacı ile Adli Zabıta Yönetmeliği değiştirilmiştir.

Adli Zabıta Yönetmeliği değişikliği ile soruşturma yapan adli zabıta görevlilerinin sıralı amirlerine, Cumhuriyet Savcılarının ise Başsavcılıklara bilgi verme mecburiyeti getirilmiş böylece elde edilen delillerin nitelikleri, soruşturmanın kimleri şüpheli konuma getireceği öğrenilmeye çalışılmıştır.

Elde edilen bilgilere göre yolsuzluk soruşturmasının iktidar yetkililerinin kendilerini ve yakınlarını da kapsayabileceği değerlendirilmiş olacak ki; görülmemiş bir hızla İstanbul Emniyet Müdürü görevden alınmış, yerine atanan yeni Müdür bizzat Başbakan’ın uçağı ile İstanbul’a götürülmüş, operasyonda görev alan adli görev ifa eden kolluk mensupları görevlerinden alınmıştır.

Operasyonun ikinci dalgasında iktidarın yakınları da dâhil bazı şüpheliler hakkında mahkemece verilen gözaltı, arama ve tedbir kararlarının uygulanmasını engellemek amacıyla soruşturma dosyasının Savcılarına yenileri ilave edilmiş, soruşturma yapan Savcılar hakkında soruşturmalar açılmış, görev yerleri değiştirilmiştir.

Soruşturmanın İstanbul ile sınırlı olmadığı anlaşılması üzerine Türkiye çapında onlarca vilayetin emniyet müdürü, emniyet müdür yardımcısı, yüzlerce alt birimin amirleri ve hatta binlerce polis memurunun görev yerleri değiştirilmiştir. Bu soruşturmaya bağlı olarak Cumhuriyet tarihinde eşi benzeri görülmemiş bir kıyım yapılmıştır.

AKP yetkilileri soruşturmayı, dış odaklı, taşeronlar gibi söylemlerle hukuki ve tabii mecrasından çıkararak politik tartışma konusu yapmaya ve itibarsızlaştırmaya çalışmıştır.

Bu çabalar da milli vicdanda karşılık bulmayınca, her ne pahasına mal olursa olsun soruşturmanın derinleşmesini önlemesi ve Yargı Erkini tam olarak mevcut siyasi iktidar tarafından kontrol altına alınması amacıyla bu Kanun Teklifi sunulmuştur.

Kasetler savaşı başlatılmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanı devreye girmiş, parti liderleri ile görüşmüştür.

Bütün bunlar kamuoyunun önünde cereyan etmiştir.

Adli bir soruşturmayı engellemek amacı ile kanun çıkarılması Anayasanın Hukuk devleti, mahkemelerin bağımsızlığı ve tarafsızlığı ile hâkim teminatı ilkelerine ve Anayasanın parlamenter demokrasinin kuvvetler ayrılığı üzerine inşa edilen özüne ve sözüne aykırıdır.

III- Bu Teklif ile getirilen

1. Yargıtay seçimlerine siyasi amaçla müdahale edilmekte,

2. HSYK fiilen ve hukuken Adalet Bakanına bağımlı, yürütmenin emir ve gözetimi altında görev yapan sıradan bir yürütme organı haline getirilmekte,

3. Bağımsız ve tarafsız olması mahkemelerin bu niteliklerini korumak için ihdas edilen HSYK' nın yetki ve görev alanına, siyasi iktidarın Adalet Bakanı doğrudan ve sınırsız yetkiler ile sokulmakta,

4. HSYK'nın hâkim ve savcılarını görevlendirme, izin verme, atama, nakil, disiplin yetkileri sulandırılmakta, bu yetkiler Adalet Bakanının inisiyatifine verilmekte,

5. HSYK'nın yönetmelik ve genelge yayınlama yetkisi Adalet Bakanına devredilmekte,

Kanun teklifi, hâkim teminatı, yargı bağımsızlığı, kuvvetler ayrılığı ilkelerine tamamen aykırı olduğundan maddeler bazında bir değerlendirmeye gerek görülmemiştir.

Bu gerekçeler ve komisyon görüşmelerinde ileri sürdüğümüz diğer mülahazalarla komisyon raporuna ve çoğunluk görüşüne katılmadığımızı saygıyla arz ederiz.

Oktay Öztürk

Erzurum

Celal Adan

İstanbul

Murat Başesgioğlu

İstanbul

TBMM ADALET KOMİSYONU BAŞKANLIĞI'NA BARIŞ VE DEMOKRASİ PARTİSİ MUHALEFET ŞERHİ

Görüşülmekte olan 1/1929 E. Sayılı HSYK odaklı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi; Yargıtay Kanunu, 4954 sayılı Adalet Akademisi Kanunu, 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ve Bölge İdare Mahkemeleri'nin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun, 6087 Sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanunu, 6216 Sayılı Anayasa Mahkemesi'nin Kuruluşu ve Yargılama Usulü Hakkında Kanun olmak üzere toplam altı ayrı kanunda değişiklik öngören tasarı, esasen “Hukuk Devleti” yapısının güçlendirilmesi amacına yönelik olmayıp Adalet Akademisi'nden başlayarak bütün yargı üst kurullarında kadro değişimine ve kadro tasfiyesine sebep olacak niteliktedir.

Tasarının amacı, hukuk düzeninin adil işleyişini sağlamak değil, sadece hukuk kurullarında egemen kadroları değiştirmektir. Başta HSYK olmak üzere, tasarıyla çalışma usulleri ve yapıları değiştirilen kurullar ve kurumların “Hukuk Devleti” standardında yapılandırılması Anayasal düzeyde değişiklik gerektirdiğinden; işe HSYK'yı düzenleyen Anayasa'nın 159 uncu maddesinin değiştirilmesinden başlamak ve böylelikle Adalet Bakanlığı ile HSYK'nın organik ilişkisinin tamamen kesilmesi ve Kurul'un demokratik bir yapıya kavuşturulması gerekmektedir. Fakat başta da ifade ettiğimiz üzere, bu tasarı ile Adalet Bakanlığı ve Hükümetin yargı organları ve yüksek yargı yerleri ile bağı zayıflatılması gerekirken, bu bağ adeta daha da güçlendirilmiş, yürütme ile yargı neredeyse birleştirilmiştir.

HSYK'nın mevcut yapısının Anayasa ile değiştirilerek bu Kurul'un özerkliğinin Anayasal güvence altına alınması elzemdir. Nitekim HSYK'nın yapısı, “kuvvetler ayrılığı” ilkesinin temel dayanaklarından birisidir. Bu nedenle de, Kurul'un tarafsız ve bağımsız olabilmesi, siyasi iktidarlardan ayrı karar verebilme niteliğini haiz olması, özerk bir bütçesinin olması ve tamamıyla özerk bir yapıya kavuşturulması son derece önemlidir. Yine Kurul'un bağımsız yapısı gereği, atama ve disiplin işlemleri de siyasi iktidarlardan bağımsız bir biçimde gerçekleştirilmelidir.

Kurul'un mevcut bürokratik yapısının kırılması, demokratik bir yapıya dönüştürülmesi de önemli bir parametredir. Bu bağlamda, Kurul üyelerinin demokratik yöntemlerle seçilmeleri olmazsa olmaz koşul olarak önerilmektedir. Buna göre, Yüksek Yargı Kurulu'na üye seçiminde seçilen kaynakların çeşitliliği ve seçilen üyelerin geldikleri kaynaklardan da demokratik seçimle seçilmiş olmaları kriteri esas alınmalıdır. Örneğin üniversitelerden akademisyenlerin, avukatların Kurul içerisinde yer almaları önerilmektedir. Üye seçimine yönelik bir diğer kistas da; ortaklaşmış siyasi iradeyi temsil eden Türkiye Büyük Millet Meclisi'nce artırılmış nisap ve gizli oyla üye atanmasıdır. Halkın oyları ile oluşan siyasi iradeyi temsil eden TBMM'ye bu yetki ve görevin verilmesi, yine seçimde artırılmış nisabın önerilmesi seçim kriterlerini kuşkusuz demokratikleştirecektir.

Yine Venedik Kriterlerinde de esas alındığı üzere Adalet Bakanı'nın Kurul üzerinde etkili ve yetkili olması Kurul'un bağımsızlığına halel getireceği kuşkusuzdur. Yasama ve yürütmenin yanında apayrı bir görevi icra eden yargı erki tüm baskı ve etkilerden uzak tutulmalı bu nedenle de Adalet Bakanı'nın Kurul'daki varlığı sembolik olmalıdır. Aksi halde yürütmenin en ufak bir müdahalesi, yargı tarafından verilecek hükümlerin hukukiliğinin sorgulanmasına, yargının siyasallaşmasına neden olacaktır.

Belirtmiş olduğum bu nedenlerle 1/1929 Esas Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne karşı olduğumu belirtirken bu bağlamda yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığına ilişkin güvenceler sağlanması gerekliliğine bir kez daha vurgu yapmak isterim. Saygı ile arz olunur.

Bengi Yıldız

Batman

BARTIN MİLLETVEKİLİ YILMAZ TUNÇ
VE 77 MİLLETVEKİLİNİN TEKLİFİ

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dört” ibaresi “sekiz”, “üç” ibaresi “altı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “aşmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlıkça” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve dördüncü fıkrasında yer alan “ilgisine göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hâkim ve savcılarının, dış temsilciliklerde, uluslararası mahkeme veya kuruluşlarda muvafakatleri alınarak görevlendirilmesi Bakanlık tarafından yapılır.”

MADDE 4- 2802 sayılı Kanunun 113 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin birinci paragrafı ile (b) bendinin birinci paragrafında yer alan “Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca” ibareleri “Adalet Bakanlığınca”; (a) bendinin birinci paragrafında yer alan “Cumhuriyet savcısından” ibaresi “Cumhuriyet başsavcısından” şeklinde değiştirilmiş; (a) bendinin ikinci paragrafının sonuna “Cumhuriyet başsavcısı, görevi başında olmasına rağmen katılmadığı her toplantı için komisyona katılacak bir Cumhuriyet başsavcivekilini görevlendirir.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 5- 2802 sayılı Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “adalet komisyonu” ibaresi “Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca önceden belirlenen hakim veya mahkeme”, “görevlendirilir.” ibaresi “görevlendirme yapılır.” şeklinde değiştirilmiştir.

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

**BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dört” ibaresi “sekiz”, “üç” ibaresi “altı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “aşmamak üzere” ibaresinden sonra gelmek üzere “Bakanlıkça” ibaresi eklenmiş, ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış ve dördüncü fıkrasında yer alan “ilgisine göre Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca veya” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 3- 2802 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hâkim ve savcılarının, dış temsilciliklerde, uluslararası mahkeme veya kuruluşlarda muvafakatleri alınarak görevlendirilmesi Bakanlık tarafından yapılır.”

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 6- 2802 sayılı Kanunun 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hâkim ve savcıların hak ve ödevi olan meslek içi eğitimleri Türkiye Adalet Akademisince yaptırılır. Bu eğitimin usul ve esasları, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görüşü alınarak Türkiye Adalet Akademisince hazırlanan yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 7- 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 8- 4954 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 8 - Başkanlık, Başkan ile üç başkan yardımcısından oluşur. Başkan yardımcılarının sorumlu olduğu birimler Başkan tarafından belirlenir.”

MADDE 9- 4954 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “Yönetim Kurulunca” ibaresi “Başkan tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

“Başkan, Bakan tarafından Yargıtay ve Danıştay üyeleri, birinci sınıf adli ve idari yargı hâkim ve savcıları ile bu sınıftan sayılanlar, hukuk profesörleri, en az yirmi yıl fiilen mesleği icra etmiş avukatlar veya en az yirmi yıl fiilen mesleği icra etmiş birinci sınıf noterlerden muvafakatları alınarak gösterilen üç aday arasından Bakanlar Kurulunca dört yıl süre ile seçilip görevlendirilir veya atanır. Başkan yardımcıları, yukarıda sayılanlar arasından

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 2802 sayılı Kanunun 119 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 119 - Hâkim ve savcıların hak ve ödevi olan meslek içi eğitimleri Türkiye Adalet Akademisince yaptırılır. Bu eğitimin usul ve esasları, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun görüşü alınarak Türkiye Adalet Akademisince hazırlanan yönetmelikte belirlenir.”

MADDE 5- 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 16/A maddesinin birinci fıkrasında yer alan “onbeş” ibaresi “yirmibeş”, üçüncü fıkrasında yer alan “on’una” ibaresi “yirmisine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 6- 23/7/2003 tarihli ve 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 7- 4954 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 8 - Başkanlık, Başkan ile üç başkan yardımcısından oluşur.

Başkan yardımcılarının sorumlu olduğu birimler Başkan tarafından belirlenir.”

MADDE 8- 4954 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci fıkrasında yer alan “Yönetim Kurulunca” ibaresi “Başkan tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

“Başkan, Bakan tarafından Yargıtay ve Danıştay üyeleri, birinci sınıf adli ve idari yargı hâkim ve savcıları ile bu sınıftan sayılanlar, hukuk profesörleri, en az yirmi yıl fiilen mesleği icra etmiş avukatlar veya en az yirmi yıl fiilen mesleği icra etmiş birinci sınıf noterlerden muvafakatları alınarak gösterilen üç aday arasından Bakanlar Kurulunca dört yıl süre ile seçilip görevlendirilir veya atanır. Başkan yardımcıları, yukarıda sayılanlar arasından

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

Bakan tarafından görevlendirilir veya atanırlar. Süresi biten Başkan bir dönem daha aynı usulle yeniden seçilip görevlendirilebilir veya atanabilir.”

MADDE 10- 4954 sayılı Kanunun 11 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hizmet birimleri ve görevleri

MADDE 11- Başkanlığın hizmet bilimleri; Eğitim Merkezi Başkanlığı, İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Strateji Daire Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Projeler Daire Başkanlığı ile Bilimsel Çalışmalar ve Enformasyon Daire Başkanlığıdır.

Eğitim Merkezi Başkanlığı, adli, idarî ve askerî yargı hâkim ve savcıları, avukat ve noterler ile adalet hizmetlerine yardımcı personelin meslek öncesi ve meslek içi eğitimi ve gelişmesi için faaliyette bulunur. Bu faaliyetler, Meslek Öncesi Eğitimi Daire Başkanlığı ile Meslek içi ve Hizmet içi Eğitim Daire Başkanlığı eliyle yürütülür.

Başkan yardımcılarında biri, aynı zamanda Eğitim Merkezi Başkanındır. Başkan yardımcılardan diğeri; İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı ile İnsan Kaynakları ve Strateji Daire Başkanlığının görevlerinin yerine getirilmesinden sorumludur. Başkan yardımcılardan bir diğeri ise; Dış İlişkiler ve Projeler Daire Başkanlığı ile Bilimsel Çalışmalar ve Enformasyon Daire Başkanlığının görevlerinin yerine getirilmesinden sorumludur.

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına, dört yıllık yüksek öğretim mezunlarından, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi görevlerde oniki yıl hizmeti bulunan ve aynı Kanunun 48 inci maddesinde aranan şartlara sahip olanlar arasından; diğer daire başkanlıklarına ise, birinci sınıfa ayrılmış adli ve idarî yargı hâkim ve savcıları arasından muvafakatleri alınarak Bakan tarafından atama yapılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bakan tarafından görevlendirilir veya atanırlar. Süresi biten Başkan bir dönem daha aynı usulle yeniden seçilip görevlendirilebilir veya atanabilir.”

MADDE 9- 4954 sayılı Kanunun 11 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hizmet birimleri ve görevleri

MADDE 11- Başkanlığın hizmet birimleri; Eğitim Merkezi Başkanlığı, İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı, Dış İlişkiler ve Projeler Daire Başkanlığı ile Bilimsel Çalışmalar ve Enformasyon Daire Başkanlığıdır.

Eğitim Merkezi Başkanlığı, adli, idarî ve askerî yargı hâkim ve savcıları, avukat ve noterler ile adalet hizmetlerine yardımcı personelin meslek öncesi ve meslek içi eğitimi ve gelişmesi için faaliyette bulunur. Bu faaliyetler, Meslek Öncesi Eğitimi Daire Başkanlığı ile Meslek İçi ve Hizmet İçi Eğitim Daire Başkanlığı eliyle yürütülür.

Başkan yardımcılardan biri, aynı zamanda Eğitim Merkezi Başkanındır. Başkan yardımcılardan diğeri; İnsan Kaynakları ve Destek Hizmetleri Daire Başkanlığının görevlerinin yerine getirilmesinden sorumludur. Başkan yardımcılardan bir diğeri ise; Dış İlişkiler ve Projeler Daire Başkanlığı ile Bilimsel Çalışmalar ve Enformasyon Daire Başkanlığının görevlerinin yerine getirilmesinden sorumludur.

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına, dört yıllık yüksek öğretim mezunlarından, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tâbi görevlerde oniki yıl hizmeti bulunan ve aynı Kanunun 48 inci maddesinde aranan şartlara sahip olanlar arasından; diğer daire başkanlıklarına ise, birinci sınıfa ayrılmış adli ve idarî yargı hâkim ve savcıları arasından muvafakatleri alınarak Bakan tarafından atama yapılır.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

Daire başkanlıklarında yeteri kadar şube müdürü ve idari personel görev yapar. Daire başkanlıklarının ve şube müdürlüklerinin görevleri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 11- 4954 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12 - Genel Kurul; Bakan, Bakanlık Müsteşarı, Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri Genel Müdürü, Hukuk İşleri Genel Müdürü, Kanunlar Genel Müdürü, Avrupa Birliği Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürü, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü, Eğitim Dairesi Başkanı ile dört yıl için seçilen aşağıdaki üyelere oluşur:

a) Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun biri hukuk daireleri, biri ceza daireleri üyeleri arasından seçeceği iki üye.

b) Danıştay Başkanlık Kurulunun Danıştay üyeleri arasından seçeceği bir üye.

c) Askerî Yargıtay Başkanlar Kurulunun Askerî Yargıtay üyeleri arasından seçeceği bir üye.

d) Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin hâkim sınıfından olan üyeleri arasından seçeceği bir üye.

e) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanının, Kurul üyeleri arasından seçeceği bir üye.

f) Bakanın, birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş; adli yargı hâkim ve savcılarını arasından görevlendireceği dört, idarî yargı hâkim ve savcılarını arasından görevlendireceği iki üye.

g) Yükseköğretim Kurulunun Türkiye'deki hukuk fakültelerinin öğretim üyeleri arasından seçeceği iki üye.

h) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun en az onbeş yıl fiilen mesleği icra etmiş avukatlar arasından seçeceği bir üye.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Daire başkanlıklarında yeteri kadar şube müdürü ve idari personel görev yapar. Daire başkanlıklarının ve şube müdürlüklerinin görevleri ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 10- 4954 sayılı Kanunun 12 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 12 - Genel Kurul; Bakan, Bakanlık Müsteşarı, Teftiş Kurulu Başkanı, Ceza İşleri Genel Müdürü, Hukuk İşleri Genel Müdürü, Kanunlar Genel Müdürü, Avrupa Birliği Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürü, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü, Eğitim Dairesi Başkanı ile dört yıl için seçilen aşağıdaki üyelere oluşur:

a) Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun biri hukuk daireleri, biri ceza daireleri üyeleri arasından seçeceği iki üye.

b) Danıştay Başkanlık Kurulunun Danıştay üyeleri arasından seçeceği bir üye.

c) Askerî Yargıtay Başkanlar Kurulunun Askerî Yargıtay üyeleri arasından seçeceği bir üye.

d) Askerî Yüksek İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun Askerî Yüksek İdare Mahkemesinin hâkim sınıfından olan üyeleri arasından seçeceği bir üye.

e) Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun kendi üyeleri arasından seçeceği bir üye.

f) Bakanın, birinci sınıf olup, birinci sınıfa ayrılmayı gerektiren nitelikleri yitirmemiş; adli yargı hâkim ve savcılarını arasından görevlendireceği dört, idarî yargı hâkim ve savcılarını arasından görevlendireceği iki üye.

g) Yükseköğretim Kurulunun Türkiye'deki hukuk fakültelerinin öğretim üyeleri arasından seçeceği iki üye.

h) Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulunun en az onbeş yıl fiilen mesleği icra etmiş avukatlar arasından seçeceği bir üye.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

1) Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun birinci sınıf noterler arasından seçeceği bir üye.

Başkan ve Başkan Yardımcıları, Genel Kurulun tabii üyeleridir.”

MADDE 12- 4954 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Nisan ayı” ibaresi “Nisan ve Eylül ayları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 4954 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 4954 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “veya 9 uncu maddenin birinci fıkrasında yazılı niteliklere sahip diğer kimseler” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 15- 4954 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış ve (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Akademice verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretleri gösteren tarifeyi hazırlamak, değiştirmek ve yürürlüğe koymak.”

MADDE 16- 4954 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç” ibaresinden sonra gelmek üzere “asıl iki yedek” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 17- 4954 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Şubat” ibaresi “Temmuz” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 18- 4954 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genel Sekreterin teklifi üzerine” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 19- 4954 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “meslekte fiilen on yılını tamamlamış;” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı bendin birinci cümlesinden sonra gelmek üzere “Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay ve Askerî

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

1) Türkiye Noterler Birliği Yönetim Kurulunun birinci sınıf noterler arasından seçeceği bir üye.

Başkan ve Başkan yardımcıları, Genel Kurulun tabii üyeleridir.”

MADDE 11- 4954 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 12- 4954 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “veya 9 uncu maddenin birinci fıkrasında yazılı niteliklere sahip diğer kimseler” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 13- 4954 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi yürürlükten kaldırılmış ve (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Akademice verilen hizmetler karşılığında alınacak ücretleri gösteren tarifeyi hazırlamak, değiştirmek ve yürürlüğe koymak.”

MADDE 14- 4954 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “üç” ibaresinden sonra gelmek üzere “asıl iki yedek” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 15- 4954 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genel Sekreterin teklifi üzerine” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 16- 4954 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “meslekte fiilen on yılını tamamlamış;” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve aynı bendin birinci cümlesinden sonra gelmek üzere “Yargıtay, Danıştay, Askerî Yargıtay ve Askerî

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

Yüksek İdare Mahkemesi üyesi ile askerî yargı hâkim ve savcılar ve noterler yönünden yetkili kurulların belirlenmesinde 23 üncü maddenin ikinci fıkrası esas alınır. Adli ve idarî yargı hakim ve savcılarının muvafakatları alınarak görevlendirilmeleri Başkanın talebi üzerine Bakan tarafından yapılır. Adli, idari ve askerî yargı hakim ve savcılar, avukatlar, noterler ve alanında uzman kişilerin görevlendirilmeleri için meslekte fiilen on yılını tamamlamış olmaları şartı aranır.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 20- 4954 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yönetim Kurulu tarafından, yapılacak çalışmanın kapsamı ve süresi de dikkate alınarak en çok bir yıl süreyle görevlendirilebilirler. Süresi sona erenler, aynı usule göre yeniden” ibaresi “Başkanın talebi üzerine Bakan tarafından” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrada yer alan “hâkimler ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Adalet Bakanlığında çalışan hâkimler hakkında Bakan,” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Başkanın talebi üzerine Bakan tarafından, adalet uzman yardımcıları ve uzmanları muvafakatleri alınarak Akademide görevlendirilebilir.”

MADDE 21- 4954 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 22- 4954 sayılı Kanunun 27 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 23- 4954 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin madde başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcıları” ibareleri “daire başkanları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 24- 4954 sayılı Kanuna, geçici 11 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yüksek İdare Mahkemesi üyesi ile askerî yargı hâkim ve savcılar ve noterler yönünden yetkili kurulların belirlenmesinde 23 üncü maddenin ikinci fıkrası esas alınır. Adli ve idarî yargı hakim ve savcılarının muvafakatları alınarak görevlendirilmeleri Başkanın talebi üzerine Bakan tarafından yapılır. Adli, idari ve askerî yargı hakim ve savcılar, avukatlar, noterler ve alanında uzman kişilerin görevlendirilmeleri için meslekte fiilen on yılını tamamlamış olmaları şartı aranır.” cümlesi eklenmiştir.

MADDE 17- 4954 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Yönetim Kurulu tarafından, yapılacak çalışmanın kapsamı ve süresi de dikkate alınarak en çok bir yıl süreyle görevlendirilebilirler. Süresi sona erenler, aynı usule göre yeniden” ibaresi “Başkanın talebi üzerine Bakan tarafından” şeklinde değiştirilmiş, ikinci fıkrada yer alan “hâkimler ve savcılar hakkında Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu, Adalet Bakanlığında çalışan hâkimler hakkında Bakan,” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Başkanın talebi üzerine Bakan tarafından, adalet uzman yardımcıları ve uzmanları muvafakatleri alınarak Akademide görevlendirilebilir.”

MADDE 18- 4954 sayılı Kanunun 26 ncı maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 19- 4954 sayılı Kanunun 27 ncı maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 20- 4954 sayılı Kanunun 43 üncü maddesinin madde başlığında ve birinci fıkrasında yer alan “Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcıları” ibareleri “daire başkanları” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 21- 4954 sayılı Kanuna geçici 11 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

“GEÇİCİ MADDE 12 - a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Adalet Akademisinde; Başkan, Başkan Yardımcıları, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri, Genel Sekreter, Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcıları, 23 üncü madde uyarınca görevlendirilen hakim ve savcılar ile diğer personelin görevleri sona erer. Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcıları, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından; kadrosu Akademide bulunan diğer personel ise Adalet Bakanlığı tarafından görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanırlar. 9 ve 23 üncü maddeler uyarınca Akademide geçici olarak görevlendirilen hakim ve savcılar ile diğer personel, kadrolarının bulunduğu yerlerde göreve başlarlar.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde Bakan tarafından başkan yardımcıları ve daire başkanları atanır; onbeş gün içinde Bakan tarafından üç başkan adayı belirlenerek Bakanlar Kuruluna sunulur ve ilk Bakanlar Kurulu toplantısında Başkanın atama ya da görevlendirmesi yapılır.

c) Bu Kanuna göre Başkan atanıncaya ya da görevlendirilinceye kadar Başkan tarafından yapılması gereken görev ve hizmetler, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürü tarafından yürütülür.

d) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan Başkanlık, Yönetim Kurulu ve Genel Kurul karar ve yönetmeliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

e) Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.

f) 12 nci maddede yazılı kurum, kuruluş ve kurullar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Akademi Genel Kurul

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“GEÇİCİ MADDE 12 - a) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Türkiye Adalet Akademisinde; Başkan, Başkan Yardımcıları, Genel Kurul, Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu üyeleri, Genel Sekreter, Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcıları, 23 üncü madde uyarınca görevlendirilen hakim ve savcılar ile diğer personelin görevleri sona erer. Eğitim Merkezi Müdürü ve müdür yardımcıları, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından; kadrosu Akademide bulunan diğer personel ise Adalet Bakanlığı tarafından görevlerinin sona erdiği tarihten itibaren onbeş gün içinde kazanılmış hak aylık derecelerindeki başka bir göreve atanırlar. 9 ve 23 üncü maddeler uyarınca Akademide geçici olarak görevlendirilen hakim ve savcılar ile diğer personel, kadrolarının bulunduğu yerlerde göreve başlarlar.

b) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde Bakan tarafından başkan yardımcıları ve daire başkanları atanır; onbeş gün içinde Bakan tarafından üç başkan adayı belirlenerek Bakanlar Kuruluna sunulur ve ilk Bakanlar Kurulu toplantısında Başkanın atama ya da görevlendirmesi yapılır.

c) Bu Kanuna göre Başkan atanıncaya ya da görevlendirilinceye kadar Başkan tarafından yapılması gereken görev ve hizmetler, Adalet Bakanlığı Personel Genel Müdürü tarafından yürütülür.

d) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükte bulunan Başkanlık, Yönetim Kurulu ve Genel Kurul karar ve yönetmeliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

e) Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içinde hazırlanarak yürürlüğe konulur.

f) 12 nci maddede yazılı kurum, kuruluş ve kurullar, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Akademi Genel Kurul

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

üyelerini seçerek Başkanlığa bildirirler. 12 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca yapılacak görevlendirmeler aynı süre içinde yapılır. Genel Kurul üyelerinin belirlenmesi ve Başkanın daveti üzerine en geç bir ay içinde Genel Kurul ilk toplantısını yapar. Genel Kurulun ilk toplantısında, Yönetim ve Denetim Kurullarının asıl ve yedek üyeleri seçilir.”

MADDE 25- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 31 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Komisyon, bölge adliye mahkemesinde görevli başkan, daire başkanı ve üyeler arasından Bakanlıkça belirlenen başkan, bir asıl üye ile bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcısından oluşur. Bakanlık ayrıca bir yedek üye belirler. Başkanın yokluğunda en kıdemli üye, Cumhuriyet başsavcısının yokluğunda Cumhuriyet başsavcivekili ve asıl üyenin yokluğunda yedek üye komisyona katılır.”

MADDE 26- 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 27- 6087 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasına (ç) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş, diğer bent buna göre teselsül ettirilmiş, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

üyelerini seçerek Başkanlığa bildirirler. 12 nci maddenin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca yapılacak görevlendirmeler aynı süre içinde yapılır. Genel Kurul üyelerinin belirlenmesi ve Başkanın daveti üzerine en geç bir ay içinde Genel Kurul ilk toplantısını yapar. Genel Kurulun ilk toplantısında, Yönetim ve Denetim Kurullarının asıl ve yedek üyeleri seçilir.

g) Akademi idari personeli için yapılacak atamalarda, 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan sınırlamalar uygulanmaz.”

MADDE 22-11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan “Başkan, başkan yardımcılar” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 23- 6087 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 24- 6087 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; bu bentten sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve diğer bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

“d) Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak.

e) Yargı yetkisinin kullanımına ilişkin hususlar hariç olmak ve Kurulun görev alanına giren konulara münhasır olmak üzere ilgili dairelerin görüşü alınmak suretiyle yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.

f) Dairelerden birine gelen ve olağan çalışmalar ile karşılanamayacak oranda artan işlerden bir kısmını diğer bir daireye vermek.

g) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerini yürütmek ve bu konuda gerekli kararları vermek.”

“(3) Başkan, dairelerin çalışmalarına katılamaz.”

MADDE 28- 6087 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b), (d), (e) ve (ı) bentleri yürürlükten kaldırılmış, (h) bendinde yer alan “Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, genel sekreter yardımcılarını,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 29- 6087 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“ç) İlgili dairenin teklifi üzerine hâkim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması işlemleri ile araştırma, inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemlere olur vermek.”

“d) Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını ve genel sekreter yardımcılarını atamak.

e) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek.”

MADDE 25- 6087 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) ve (d) bentleri yürürlükten kaldırılmış; (e) ve (ı) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir; (h) bendinde yer alan “Teftiş Kurulu Başkanını, Teftiş Kurulu başkan yardımcılarını, genel sekreter yardımcılarını,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

“e) Kurul üyeleri hakkındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturma işlemlerine ilişkin bu Kanunla verilen görevleri yerine getirmek.”

“ı) Adli ve idari yargı hakim ve savcılarını mesleğe kabul etme, atama ve nakletme, geçici yetki verme, yükselme ve birinci sınıfa ayırma, kadro dağıtma, meslekte kalmaları uygun görülmeyenler hakkında karar verme, disiplin cezası verme, görevden uzaklaştırma ile hakim ve savcılar hakkında denetim, araştırma, inceleme ve soruşturma yapılması konularına münhasır olmak üzere yönetmelik çıkarmak ve genelge düzenlemek.”

MADDE 26- 6087 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

“(1) Kurulun birinci ve ikinci dairesi beş, üçüncü dairesi onbir üyeden oluşur.

(2) Başkan, üyelerin hangi dairede asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacağını belirler.

(3) Daire başkanları, her dairenin kendi üyeleri içinden Başkan tarafından teklif edilecek iki üye arasından, Genel Kurulca seçilir. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişi daire başkanı seçilmiş sayılır.”

MADDE 30- 6087 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) İkinci Dairenin görevleri şunlardır:

a) Hâkim ve savcılar görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemleri için teklifte bulunmak

b) Hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak.

c) Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri için teklifte bulunmak.

ç) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.

(3) Üçüncü Dairenin görevleri şunlardır:

a) Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek.

b) Hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“(1) Kurulun birinci ve ikinci dairesi beş, üçüncü dairesi onbir üyeden oluşur.

(2) Başkan, üyelerin hangi dairede asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacağını belirler.

(3) Daire başkanları, her dairenin kendi üyeleri içinden üye tamsayısının salt çoğunluğuyla belirlenecek iki aday arasından, Genel Kurulca seçilir. Genel Kurulun ilk toplantısında toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişi daire başkanı seçilmiş sayılır. Adalet Bakanlığı Müsteşarı daire başkanı seçilemez.”

MADDE 27- 6087 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) İkinci Dairenin görevleri şunlardır:

a) Hâkim ve savcılarının görevlerini; kanun, tüzük, yönetmelik ve genelgelere (hâkimler için idarî nitelikteki genelgelere) uygun olarak yapıp yapmadıklarına ilişkin denetleme işlemleri için teklifte bulunmak.

b) Hâkim ve savcılar hakkındaki ihbar ve şikâyetleri inceleyip gereğini yapmak.

c) Hâkim ve savcılarının görevlerinden dolayı veya görevleri sırasında suç işleyip işlemediklerini, hâl ve eylemlerinin sıfat ve görevleri icaplarına uyup uymadığını Kurul müfettişleri veya müfettiş yetkilerini haiz kıdemli hâkim veya savcı eliyle araştırma ve gerektiğinde haklarında inceleme ve soruşturma işlemleri ile inceleme ve soruşturma yapılmasına yer olmadığına ilişkin işlemler için teklifte bulunmak.

ç) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.

(3) Üçüncü Dairenin görevleri şunlardır:

a) Hâkim ve savcı adaylarını mesleğe kabul etmek.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

c) Meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek.

ç) İlgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek,

d) Hâkim ve savcılarını;

1) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak,

2) Görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek,

3) Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek,

4) Meslekte kalmaları uygun görülme-yenler hakkında karar vermek,

5) Diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek.

e) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.”

“(4) Daireler, Başkan tarafından çıkarılacak yönetmelik ve düzenlenecek genelge taslakları hakkında belirtilen süre içinde görüş bildirirler.”

MADDE 31- 6087 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dört” ibaresi “biri idari yargı hakim ve savcıları arasından seçilecek beş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 6087 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde, dördüncü fıkrasında yer alan “Genel Kurul” ibaresi “Başkan” şeklinde, beşinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (c) bendinde yer alan “İlgisine göre daire başkanı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Hâkimlik ve savcılık görevine tekrar atanma ile diğer hizmetlerden mesleğe atanma talepleri hakkında karar vermek.

c) Meslekten çekilme, çekilmiş sayılma ve görevin sona ermesi hakkında karar vermek.

ç) İlgili kanunlarda verilen görevlerin yerine getirilmesi bakımından en yakın ağır ceza, bölge adliye ve bölge idare mahkemesini belirlemek.

d) Hâkim ve savcılarını;

1) Her türlü yükselme ve birinci sınıfa ayırma işlemlerini yapmak,

2) Görevlerinden dolayı veya görevleri sırasındaki suç soruşturması ile disiplin soruşturma ve kovuşturması sonucu hakkında karar vermek,

3) Disiplin veya suç soruşturma ve kovuşturması nedeniyle geçici yetkiyle yer değiştirmesine veya görevden uzaklaştırılmasına karar vermek,

4) Meslekte kalmaları uygun görülme-yenler hakkında karar vermek,

5) Diğer kurumların geçici görevlendirme ve nakil taleplerine ilişkin izin işlemlerini yürütmek.

e) Genel Kurul tarafından verilen diğer işleri yapmak.”

“(4) Daireler, Başkan tarafından çıkarılacak yönetmelik ve düzenlenecek genelge taslakları hakkında belirtilen süre içinde görüş bildirirler.”

MADDE 28- 6087 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan “dört” ibaresi “biri idari yargı hakim ve savcıları arasından seçilecek beş” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 29- 6087 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde; dördüncü fıkrasında yer alan “Genel Kurul” ibaresi “Başkan” şeklinde; beşinci fıkrasının (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkranın (c) bendinde yer alan “İlgisine göre daire başkanı ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

“Genel Sekreter adaylarının belirleneceği toplantıya Başkan katılamaz ve yapılacak seçimde her bir Kurul üyesi ancak bir adaya oy verebilir. Seçime ilişkin ilk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde ikinci toplantı yapılır. Bu toplantıya katılanların en çok oyunu alan üç aday teklif edilmiş sayılır.”

“a) Genel Sekreterce hazırlanıp Başkan tarafından onaylanan işbölümüne göre çalışır.”

MADDE 33- 6087 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden, muvafakatleri alınarak Genel Kurulca geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en yüksek oyunu alan kişinin ataması yapılır. Ayrıca bu fıkradaki şartları taşıyan hakim ve savcılar arasından Başkan tarafından geçici görevlendirme yapılabilir.”

MADDE 34- 6087 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kurul personeli, naklen veya açıktan atama yoluyla atanır. Naklen atamalar Başkan tarafından yapılır. Açıktan ilk defa Devlet memurluğuna atanacaklar, Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınavda başarılı sayılanlar arasından, Başkan tarafından oluşturulan üç kişilik komisyonca yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanırlar. Yarışma sınavına, ilan edilecek kadro sayısının

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“Genel Sekreter adaylarının belirleneceği toplantıya Başkan katılamaz ve yapılacak seçimde her bir Kurul üyesi ancak bir adaya oy verebilir. Seçime ilişkin ilk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde ikinci toplantı yapılır. Bu toplantıya katılanların en çok oyunu alan üç aday teklif edilmiş sayılır.”

“a) Genel Sekreterce hazırlanıp Başkan tarafından onaylanan işbölümüne göre çalışır.”

MADDE 30- 6087 sayılı Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Tetkik hâkimliğine, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul hizmetlerinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Birinci Daire tarafından teklif edilen iki katı aday içinden, muvafakatleri alınarak Genel Kurulca geçici veya sürekli çalıştırılmak üzere atama yapılır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en yüksek oyunu alan kişinin ataması yapılır. Ayrıca bu fıkradaki şartları taşıyan hakim ve savcılar arasından Başkan tarafından geçici görevlendirme yapılabilir.”

MADDE 31- 6087 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kurul personeli, naklen veya açıktan atama yoluyla atanır. Naklen atamalar Başkan tarafından yapılır. Açıktan ilk defa Devlet memurluğuna atanacaklar, Devlet memurluğuna giriş için yapılan merkezi sınavda başarılı sayılanlar arasından, Başkan tarafından oluşturulan üç kişilik komisyonca yapılacak sözlü ve gerektiğinde uygulamalı sınav sonucuna göre Başkan tarafından atanırlar. Yarışma sınavına, ilan edilecek kadro sayısının

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

beş katına kadar aday çağrılır. Kurul personeli hakkında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Adalet uzman yardımcıları ve uzmanları muvafakatleri alınarak Başkan tarafından Kurulda görevlendirilebilir.

(3) Maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 35- 6087 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Üçüncü Daire Başkanının” ibaresi “Başkanın”, üçüncü fıkrası ile dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “Kurula” ibareleri “Başkana”, dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “Kurul” ibaresi “Başkan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 36- 6087 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 15- (1) Teftiş Kurulunda görev yapacak olan;

a) Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcıları, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından muvafakatleri alınarak Başkan tarafından,

b) Kurul başmüfettişleri, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre Genel Kurul tarafından, atanır.

(2) Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için Başkan tarafından teklif edilen iki katı aday içinden muvafakatleri alınarak Genel Kurulca atanır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişinin ataması yapılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

beş katına kadar aday çağrılır. Kurul personeli hakkında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Adalet uzman yardımcıları ve uzmanları muvafakatleri alınarak Başkan tarafından Kurulda görevlendirilebilir.

(3) Maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 32- 6087 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “iki” ibaresi “üç”; ikinci fıkrasında yer alan “Üçüncü Daire Başkanının” ibaresi “Başkanın”; dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan “Kurula” ibaresi “Başkana”; dördüncü fıkrasının (c) bendinde yer alan “Kurul” ibaresi “Başkan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 33- 6087 sayılı Kanunun 15 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 15 – (1) Teftiş Kurulunda görev yapacak olan;

a) Teftiş Kurulu Başkanı ve başkan yardımcıları, birinci sınıf hâkim ve savcılar arasından muvafakatleri alınarak Başkan tarafından,

b) Kurul başmüfettişleri, Teftiş Kurulunda fiilen beş yılını doldurmuş, birinci sınıfa ayrılmış ve birinci sınıfa ayrılma niteliklerini yitirmemiş olan müfettişler arasından, kıdem sırasına göre Genel Kurul tarafından, atanır.

(2) Kurul müfettişleri, hâkimlik ve savcılık mesleğinde fiilen en az beş yıl görev yapmış ve üstün başarısı ile Kurul müfettişliği hizmetinde yararlı olacağı anlaşılmış bulunanlar arasından ihtiyaç duyulan her bir boş kadro için İkinci Daire tarafından teklif edilen iki katı aday içinden muvafakatleri alınarak Genel Kurulca atanır. İlk toplantıda toplantı veya karar yeter sayısının sağlanamaması halinde üç gün içinde yapılacak ikinci toplantıda, katılanların en çok oyunu alan kişinin ataması yapılır.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

(3) Adalet müfettişliğinden Kurul müfettişliğine veya Bakanlık iç denetçiliğine, Kurul müfettişliğinden adalet müfettişliğine veya Bakanlık iç denetçiliğine, Bakanlık iç denetçiliğinden Adalet müfettişliğine veya Kurul müfettişliğine ilgililerin muvafakatleri alınmak suretiyle atama yapılabilir. Bu şekilde yapılacak atamalarda önceki denetim biriminde geçen süre, yeni atanılan denetim biriminde geçmiş sayılır. Kurul müfettişi, adalet müfettişi veya Bakanlık iç denetçisi olarak görev yaptıktan sonra bu görevlerinden ayrılanların yeniden müfettişliğe ya da iç denetçiliğe atanmaları durumunda da bu hüküm uygulanır.”

MADDE 37- 6087 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “Üçüncü” ibaresi “İkinci” şeklinde; aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ilgili daire başkanı” ibaresi “Başkan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 6087 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kendi aralarından seçilecek asıl ve yedek üyelerin toplam sayısı kadar aday için” ibaresi “ancak bir aday için” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 6087 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29 - (1) Başkan, Genel Kurulun toplantı günlerini tespit eder.

(2) Başkan, gereken hâllerde veya üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(3) Kanundaki istisnalar hariç olmak üzere Genel Kurul, en az onyediy üyeyle toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(3) Adalet müfettişliğinden Kurul müfettişliğine veya Bakanlık iç denetçiliğine, Kurul müfettişliğinden adalet müfettişliğine veya Bakanlık iç denetçiliğine, Bakanlık iç denetçiliğinden Adalet müfettişliğine veya Kurul müfettişliğine ilgililerin muvafakatleri alınmak suretiyle atama yapılabilir. Bu şekilde yapılacak atamalarda önceki denetim biriminde geçen süre, yeni atanılan denetim biriminde geçmiş sayılır. Kurul müfettişi, adalet müfettişi veya Bakanlık iç denetçisi olarak görev yaptıktan sonra bu görevlerinden ayrılanların yeniden müfettişliğe ya da iç denetçiliğe atanmaları durumunda da bu hüküm uygulanır.”

MADDE 34- 6087 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan “Üçüncü” ibaresi “İkinci” şeklinde; aynı fıkranın (e) bendinde yer alan “ilgili daire başkanı” ibaresi “Başkan” şeklinde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Teftiş Kurulu Başkanı ve Teftiş Kurulu başkan yardımcıları Kurul müfettişlerinin sahip olduğu malî dahil her türlü hak ve yetkiyi haizdirler.”

MADDE 35- 6087 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kendi aralarından seçilecek asıl ve yedek üyelerin toplam sayısı kadar aday için” ibaresi “ancak bir aday için” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 36- 6087 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 29 – (1) Başkan, Genel Kurulun toplantı günlerini tespit eder.

(2) Başkan, gereken hâllerde veya üye tam sayısının salt çoğunluğunun, görüşülecek konuyu da belirten yazılı talebi üzerine Genel Kurulu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

(3) Kanundaki istisnalar hariç olmak üzere Genel Kurul, en az onyediy üyeyle toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğuyla karar alır.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

(4) Genel Kurul toplantı gündemi, Başkan tarafından, işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını gösterir. Görüşme sırasında gündem dışı konunun gündeme alınıp alınmamasına da Başkan karar verir.”

MADDE 40- 6087 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Daireler, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır. Üçüncü daire, Başkanın onayını alarak beşer üyeden oluşan iki heyet halinde çalışabilir. Bu durumda heyetler salt çoğunlukla toplanır ve karar alır. Daire başkanının katılmadığı heyete en yaşlı üye başkanlık eder.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(4) Genel Kurul toplantı gündemi, Başkan tarafından, işin önemine, ivedi veya süreli oluşuna göre düzenlenir. Gündem, toplantının yapılacağı gün ve saati, Kurulda görüşülecek işleri ve sırasını gösterir.

(5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde ve toplantı gününden en az bir gün önce Başkan veya üyelerden birinin yazılı talebi üzerine Genel Kurul üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınmaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi, gündemden çıkarılması veya herhangi bir konuyu görüşmek üzere Genel Kurulun toplantıya çağırılması aynı usule tâbidir.”

MADDE 37- 6087 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Daireler, üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve karar alır. Üçüncü daire, Başkanın onayını alarak beşer üyeden oluşan iki heyet halinde çalışabilir. Bu durumda heyetler salt çoğunlukla toplanır ve karar alır. Daire başkanının katılmadığı heyete en yaşlı üye başkanlık eder.”

(5) Gündemde değişiklik yapılması; ancak gündemin düzenlenmesinden sonra ivedi ve süreli işlerin ortaya çıkması hâlinde ve toplantı gününden en az bir gün önce daire başkanı veya üyelerden birinin yazılı talebi üzerine üye tamsayısının salt çoğunluğunun kararı ile olur. İvedi ve süreli olmayan talepler bu suretle ele alınamaz. Gündemdeki işlerden birinin sırasından önce ya da sonra görüşülmesi, ertelenmesi, gündemden çıkarılması veya herhangi bir konuyu görüşmek üzere dairenin toplantıya çağırılması aynı usule tâbidir.”

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 41- 6087 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Genel Kurula” ibaresi “kararı veren daireyi numara olarak izleyen daireye, üçüncü daire için ise birinci daireye” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 42- 6087 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Genel Kurul” ibaresi “Başkan”, beşinci fıkrasında yer alan “Genel Kurula” ibaresi “Başkana”, dokuzuncu fıkrasında yer alan “Genel Kurulca” ibaresi “Başkan tarafından”, onuncu fıkrasında yer alan “Kurul tarafından” ibaresi “Başkan tarafından” şeklinde değiştirilmiştir; ikinci fıkrasında yer alan “iş Genel Kurula götürmeden önce” ibaresi madde metninden çıkarılmış ve üçüncü, altıncı ve yedinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Başkan, ihbar veya şikâyeti doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar veren Başkan, üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu görevlendirir. Soruşturma kuruluna, yaşça büyük olan üye başkanlık eder.”

“(6) Başkan, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve yedi günden az olmamak üzere tayin edeceği süre içinde kovuşturma aşamasına ilişkin olarak, bizzat veya vekili aracılığıyla yazılı savunmasını vermeye davet eder.”

“(7) Başkan, disiplin kovuşturması kapsamında, hazırlanmış olan disiplin soruşturması dosyası ve raporu ile yazılı savunma verilmişse bu savunmayı inceler ve tüm evrak kapsamını gözönüne alarak;

a) İsnat olunan hâl ve hareketi sabit görmezse dosyanın işlemiden kaldırılmasına,

b) İsnat olunan hâl ve hareketi sabit görürse eyleme uyan disiplin cezasına,

karar verir.”

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 38- 6087 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Genel Kurula” ibaresi “kararı veren daireyi numara olarak izleyen daireye, üçüncü daire için ise birinci daireye” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 6087 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci, üçüncü ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde; beşinci fıkrasında yer alan “Genel Kurula” ibaresi “Başkana” şeklinde değiştirilmiş; onuncu fıkrasında yer alan “Kurul tarafından” ibaresi “yukarıda belirtilen usule göre Başkan ve Genel Kurul tarafından” şeklinde değiştirilmiştir.

“(1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, disiplin suçu oluşturan eylemleri sebebiyle, haklarında yürütülecek disiplin soruşturması Başkan, disiplin kovuşturması Genel Kurul tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca yapılır.”

“(3) Başkan, ihbar veya şikâyetle ilgili olarak, doğrudan veya yaptırdığı inceleme sonucuna göre soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar vermesi halinde üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu görevlendirir. Soruşturma kuruluna, yaşça büyük olan üye başkanlık eder.”

“(6) Başkan, soruşturma sonucunu ilgiliye yazılı olarak bildirir ve dosyayı kovuşturma işlemlerinin yürütülmesi için Genel Kurula sunar. Genel Kurul kovuşturma aşamasına ilişkin olarak bizzat veya vekili aracılığıyla sözlü ya da yazılı savunmasını yapmak üzere ilgiliye yedi günden az olmamak üzere süre verir.”

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 43- 6087 sayılı Kanunun 37 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Disiplin cezasına ilişkin Başkan kararlarına karşı yeniden inceleme başvurusu yapılabilir.”

MADDE 44- 6087 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş; ikinci fıkrasında yer alan “iş Genel Kurula götürmeden önce” ibaresi madde metninden çıkarılmış; beşinci fıkrasında yer alan “Genel Kurula” ibaresi “Başkana”, altıncı ve onuncu fıkralarında yer alan “Genel Kurul” ibareleri “Başkan” şeklinde değiştirilmiştir.

“(1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin görevleriyle ilgili suçları ile kişisel suçları hakkındaki soruşturma ve kovuşturma izni işlemleri Başkan tarafından yapılır.”

“(3) Başkan suç ihbar veya şikâyetini doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar vermesi hâlinde, üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçer. Soruşturma kuruluna yaşça büyük olan başkanlık eder.”

MADDE 45- 6087 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 40- 6087 sayılı Kanunun 38 inci maddesinin birinci, üçüncü, beşinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Kurulun seçimle gelen üyelerinin görevleriyle ilgili suçları ile kişisel suçları hakkındaki soruşturma izni işlemleri Başkan, kovuşturma izni işlemleri Genel Kurul tarafından, kovuşturma açılması kararı ve kovuşturma mercilerinin belirlenmesi ise gösterilen yetkili merciler tarafından bu Kanun hükümleri uyarınca yapılır.”

“(3) Başkan suç ihbar veya şikâyetini doğrudan ya da inceleme yaptırdıktan sonra soruşturma açılmasına yer olmadığına ya da soruşturma açılmasına karar verir. Soruşturma açılmasına karar vermesi hâlinde, üyeler arasından, üç kişilik bir soruşturma kurulu seçer. Soruşturma kuruluna yaşça büyük olan başkanlık eder.”

“(5) Soruşturma kurulu, soruşturmaya tamamladıktan sonra kovuşturma açılmasına yer olup olmadığı hakkındaki kanaatini belirten bir rapor hazırlayarak, rapor ve eklerini Genel Kurula sunulmak üzere Başkana verir.”

“(10) Kurulun seçimle gelen üyelerinin, Kurul üyesi olmadan önceki suç teşkil eden eylemlerinden dolayı soruşturma yapılması ve kovuşturma izni verilmesi işlemleri, bulunduğu aşamadan itibaren bu madde hükümlerine göre yürütülür.”

MADDE 41- 6087 sayılı Kanunun 39 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(c) Genel Kurul toplantılarına, Başkan ve hakkında işlem yapılan üye katılamaz; soruşturma kurulu üyeleri toplantıya katılır ancak oy kullanamaz.”

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 46- 6087 sayılı Kanunun 42 nci maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hakimlik ve savcılık görevlerine tekrar atanma

MADDE 42 - (1) Kurulda görev yapan;

a) Genel Sekreter ve genel sekreter yardımcıları, istekleri veya Başkanın teklifi üzerine,

b) Tetkik hakimleri ile Kurul müfettişleri; görev süresinin sona ermesi veya istekleri üzerine ya da Başkanın teklifi üzerine.

Birinci Daire tarafından, müktesepeleri dikkate alınarak uygun görülecek bir göreve atanırlar.”

MADDE 47- 6087 sayılı Kanunun 45 inci maddesinde yer alan “Kurul” ibaresi “Başkan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 48- 6087 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurulda görev yapan Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları, Kurul müfettişleri, tetkik hakimleri ve idari personelin Kuruldaki görevleri sona erer.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurul Başkanvekili ve daire başkanlarının bu görevleri ile Kurul üyelerinin dairelerdeki görevleri sona erer.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde Başkan;

a) Kurul üyelerinin, asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacakları daireleri belirler.

b) Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları ve genel sekreter yardımcılarını atar.

(4) Üyelerin görev yapacakları daireler belirlendikten sonra on gün içinde Genel Kurul tarafından;

a) Daire başkanları ve başkanvekilinin seçimi yapılır.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 42- 6087 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 4 - (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurulda görev yapan Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları, Kurul müfettişleri, tetkik hakimleri ve idari personelin Kuruldaki görevleri sona erer.

(2) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurul Başkanvekili ve daire başkanlarının bu görevleri ile Kurul üyelerinin dairelerdeki görevleri sona erer.

(3) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde Başkan;

a) Kurul üyelerinin, asıl ve tamamlayıcı üye olarak görev yapacakları daireleri belirler.

b) Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları ve genel sekreter yardımcılarını atar.

(4) Üyelerin görev yapacakları daireler belirlendikten sonra on gün içinde Genel Kurul tarafından;

a) Daire başkanları ve başkanvekilinin seçimi yapılır.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

b) Genel Sekreter adayları belirlenir.

(5) Genel Sekreter adayları belirlendikten sonraki üç gün içinde Başkan tarafından Genel Sekreter atanır.

(6) Kuruldaki görevleri sona eren Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları, Kurul müfettişleri ve tetkik hakimleri müktesepeleri dikkate alınarak uygun görülecek bir göreve atanırlar.

(7) Kuruldaki görevleri sona eren idari personel Adalet Bakanlığınca müktesepelerine uygun bir göreve atanır.

(8) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Kurul tarafından çıkarılan yönetmelik ve genelgelerin tamamı yürürlükten kalkar.”

MADDE 49- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kurullarınca” ibaresinden sonra gelmek üzere “kıdemi en az altı yıl olan” ibaresi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “üç adaya” ibaresi “bir adaya” şeklinde değiştirilmiştir.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Genel Sekreter adayları belirlenir.

(5) Genel Sekreter adayları belirlendikten sonraki üç gün içinde Başkan tarafından Genel Sekreter atanır.

(6) Kuruldaki görevleri sona eren Genel Sekreter, genel sekreter yardımcıları, Teftiş Kurulu Başkanı, Teftiş Kurulu başkan yardımcıları, Kurul müfettişleri ve tetkik hakimleri müktesepeleri dikkate alınarak uygun görülecek bir göreve atanırlar.

(7) Kuruldaki görevleri sona eren idari personel Adalet Bakanlığınca müktesepelerine uygun bir göreve atanır.

(8) Kurul tarafından çıkarılan;

a) Genelgelerin tümü bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte yürürlükten kalkar.

b) Yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

(9) Kurul idari personeli için yapılacak atamalarda, 2014 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan sınırlamalar uygulanmaz.

(10) Kurul üyelerinin görev yapacakları dairelerin belirlenmesinden sonra, Kanunun 9 uncu maddesiyle daireler arasında yapılan görev değişikliğine uygun olarak daireler, ellerindeki işleri en geç bir hafta içinde görevli daireye devreder. Görevli daire, kendisine devredilen işleri, bulunduğu aşamadan itibaren yürütür ve sonuçlandırır.”

“GEÇİCİ MADDE 5- (1) Bu Kanunla Kurul üyelik seçimlerine ilişkin yapılan değişiklik, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yapılacak seçimlerde uygulanır.”

MADDE 43- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “kurullarınca” ibaresinden sonra gelmek üzere “kıdemi en az altı yıl olan” ibaresi eklenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan “üç adaya” ibaresi “bir adaya” şeklinde değiştirilmiştir.

(Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç ve
77 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 50- Ekli (1) ve (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvelin Türkiye Adalet Akademisine ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (3) ve (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvelin Türkiye Adalet Akademisine ait bölümüne; (5) ve (6) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvelin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ait bölümüne, (7) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 51- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 52- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

(Adalet Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 44- Ekli (1) ve (2) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvelin Türkiye Adalet Akademisine ait bölümünden çıkarılmış ve ekli (3) ve (4) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvelin Türkiye Adalet Akademisine ait bölümüne; (5) ve (6) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) ve (II) sayılı cetvelin Hakimler ve Savcılar Yüksek Kuruluna ait bölümüne, (7) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (II) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

MADDE 45- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 46- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BARTIN MİLLETVEKİLİ YILMAZ TUNÇ VE 77 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİF ETTİĞİ METNE EKİLİ LİSTELER

(I) SAYILI LİSTE
(I) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Genel Sekreter	1	1	1
GİH	Müdür	1	1	1
TOPLAM			2	2

(2) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İPTAL EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Eğitim Merkezi Müdürü	1	1	1
	Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı	2	2	2
TOPLAM			3	3

(3) SAYILI LİSTE
(I) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Başkan Yardımcısı	1	1	1
GİH	Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Şube Müdürü	1	1	1
GİH	Şube Müdürü	3	1	1
GİH	Şube Müdürü	4	1	1
GİH	Şef	4	1	1
GİH	Şef	5	1	1
GİH	Şef	6	1	1
TH	Mühendis	6	3	3
	TOPLAM		11	11

(4) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Daire Başkanı	1	5	5
TOPLAM			5	5

(5) SAYILI LİSTE
(I) SAYILI CETVEL

KURUMU	: HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GH	Şube Müdürü	3	1	1
GH	Şef	5	1	1
	TOPLAM		2	2

(6) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Genel sekreter yardımcısı	1	1	1
TOPLAM			1	1

(7) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: ADALET BAKANLIĞI			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Bakanlık Yüksek Müşaviri	1	10	10
TOPLAM			10	10

ADALET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METNE EKLİ LİSTELER

(1) SAYILI LİSTE
(I) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İPTAL EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Genel Sekreter	1	1	1
GİH	Müdür	1	1	1
TOPLAM			2	2

(2) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İPTAL EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Eğitim Merkezi Müdürü	1	1	1
	Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı	2	2	2
TOPLAM			3	3

(3) SAYILI LİSTE
(I) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Başkan Yardımcısı	1	1	1
GİH	Daire Başkanı	1	1	1
GİH	Şube Müdürü	1	1	1
GİH	Şube Müdürü	3	1	1
GİH	Şube Müdürü	4	1	1
GİH	Şef	4	1	1
GİH	Şef	5	1	1
GİH	Şef	6	1	1
GİH	Bilgisayar İşletmeni	8	3	3
GİH	Bilgisayar İşletmeni	5	2	2
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	8	3	3
GİH	Veri Hazırlama ve Kontrol İşletmeni	5	2	2
TH	Mühendis	6	3	3
	TOPLAM		21	21

(4) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: TÜRKİYE ADALET AKADEMİSİ			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Daire Başkanı	1	5	5
TOPLAM			5	5

(5) SAYILI LİSTE
(I) SAYILI CETVEL

KURUMU	: HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN				
SINIFI	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
GİH	Şube Müdürü	3	1	1
GİH	Şef	5	1	1
	TOPLAM		2	2

(6) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: HAKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Genel sekreter yardımcısı	1	1	1
	Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı	1	1	1
TOPLAM			2	2

(7) SAYILI LİSTE
(II) SAYILI CETVEL

KURUMU	: ADALET BAKANLIĞI			
TEŞKİLATI	: MERKEZ			
İHDAS EDİLEN KADROLARIN (MESLEK MENSUPLARI)				
	UNVANI	DERECESİ	SERBEST KADRO ADEDİ	TOPLAM
	Bakanlık Yüksek Müşaviri	1	10	10
TOPLAM			10	10